Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го СІЧНЯ 1981 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 13, 1981 No. 7. VOL LXXXVIII

ВИЯСНЕННЯ

КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ

У січні 1976 року, з ініціятиви Пласту — Організації Української Молоді, в українській пресі появився вперше заклик молодечих організацій у ЗСА: Об'єднання Демократичної Української Молоді, Пласту і Спілки Української Молоді Америки у справі відзначення 12-го січня як Дня Солідарности з українськими політв'язнями та українським поневоленим народом на рідних землях.

Від цього часу такі спільні заклики появлялися щорічно за підписами цих трьох українських молодечих організацій.

Тому й цього року, коли теперішній голова СУМ-А, д-р Аскольд Лозинський, взявши ініціятиву у свої руки, звернувся до голови Крайової Пластової Старшини, пл. сен. Евстахії Гойдиш, із запитом, чи цього року Пласт підпише спільний заклик з нагоди Дня Солідарности, голова КПС поставила виразну вимогу, щоб текст заклику був узгіднений (що було зроблено), та щоб його, як щороку, підписали всі три названі молодечі організації.

Одначе з невідомих нам причин і не повідомивши нас про це, д-р А. Лозинський подав до редакції „Свободи" текст заклику без підпису ОДУМ і так цей текст появився у цій газеті в ч. 6-ім, у суботу, 10-го січня.

Ми виховуємо пластову дітвору і молодь на засадах чесної гри; ми додержуємося чесної гри у нашій праці; як теж вимагаємо чесної гри від тих, хто з нами хоче співпрацювати.

Тому, що д-р А. Лозинський, підписавши під закликом лише СУМ-А і Пласт, порушив засади чесної співпраці — ми вважаємо за необхідне подати це до відома Українському Громадянству.

Крайова Пластова Старшина

СОВЄТСЬКИЙ РЕЖИМ ЗНОВ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД РЕЛІГІЄЮ

Москва. — Сюди прибули чергові посилки передової газети прикавказьких обширів „Бакінського Рабочого" з Баку, Азербайджан. „Бакінський Рабочий" здебільшого випереджає всі інші партійні органи тих обширів в подаванні напрямних офіційної політики, пересторог, тощо.

Після статті міністра державної безпеки Азербайджану генерала Зія Юсіфа-Заде тепер появилася стаття генерального секретаря ЦК Азербайджану, Гейдара А. Алієва, у якій він ще гостріше від свого попередника алярмує про небезпеку проникання закордонних впливів на населення тієї совєтської республіки, а зокрема про загрозу з боку релігійних активістів. На статтю складається публічний виступ Алієва й відповідний коментар редакції.

У своєму публічному виступі Алієв, сам колишній шеф державної безпеки Азербайджану, перед членами системи безпеки та запрошеними гістьми підкреслив: „Скомплікована міжнародна ситуація наклала на нас особливі обов'язки, в районі Близького Сходу, на границях наших південних сусідів. Настала конечність ще тісніше скоординувати діяльність всіх республіканських елементів служби безпеки, як і міжреспубліканських заходів цілого закавказького району, тобто Азербайджану, Грузії, Вірменії. Спеціяльні служби імперіялістичних держав пробують підривними методами добитися успіхів в боротьбі з СССР та з країнами соціялістичної спільности. Це вимагає піднесеної „блітельности" сторожкости як органів безпеки, так і громадян. У зв'язку з подіями в Ірані та Афганістані секретні служби ЗСА пробують вживати ісламську релігію як засіб впливу на розвиток положення в нашій країні, особливо в районах заселених мусулманами".

Концентрація особливих зусиль над південною границею СССР, зокрема в окупованому Афганістані і на границі з Іраном, на думку численних спостерігачів, може мати на меті підготовити дальші заходи на терені тих країн: у випадку Афганістану — збільшення окупаційних залог і дальше сконцентрування влади в руках совєтських „дорадників", а в випадку Ірану збільшену підтримку комуністичній партії Ірану „Тудег" та лівим елементам курдів і інших національностей, які боряться в Ірані за свої права.

„СОЛІДАРНОСЬЦЬ" ПРОГОЛОСИЛА П'ЯТИДЕННИЙ ТИЖДЕНЬ

ЛЬОКАЛЬНІ СТРАЙКИ В ПОЛЬЩІ ТРИВАЮТЬ

Варшава, Польща. — Не зважаючи на становище польської Комуністичної партії, яка сильно протестувала проти скорочення робочого тижня до п'ять днів, і домагалася, щоб робітники працювали кожну суботу у зв'язку з існуючою економічною кризою, профспілка „Солідарносьць" проголосила, після короткого засідання і голосування над цією справою керівників поодиноких відділів, п'ятиденний робочий тиждень.

У декляарції між іншим говориться, що, починаючи від суботи, 9-го січня ц.р., усі робітники охоплені профспілкою не повинні працювати в суботу і ніхто їх до цього заставити не може, ані не може обмежувати їхньої платні чи обтяжувати додатковою працею, яка вирівнювала б вільний суботішній день.

Під час того, як профспілкові делегати дискутували цю справу у Ґданську, заступник прем'єра Мєчислав Ягельскі виступив у Варшаві на телевізії закликаючи робітників до поміркованости і застанови над загрозливою економічною ситуацією. Ягельскі уважає, що час тривання праці є дуже важливою справою під теперішню пору і тому не можна вводити жадних нових реформ тоді, коли триває виїмковий стан у господарській системі країни.

При тому він покликався на систему в інших „соціялістичних країнах" у яких також, коли заходить потреба, робітники працюють кожну суботу. Очевидно, польський заступник прем'єра своєю заявою не відкрив Америки, — кажуть деякі профспілкові діячі і політичні спостерігачі, — які познайомлені з так званими совєтськими „суботниками" і економічним використовуванням робітництва.

В міжчасі, як інформує пресове агенство Ройтерса, льокальні страйки робітників в Польщі тривають далі. До робітників приєднуються також рільники, які, як відомо, домагаються від уряду визнання своєї профспілки, яка охороняла б інтереси вільних сільських господарств.

Такі страйки останньо відбулися в околиці Перемишля, Устрик Дольних і Любачова та були перестрогою для уряду якиїї, все це

(Закінчення на стор. 7

У БІЛОРУСІ СУДЯТЬ СЕЛЯН

Смоленськ, Білорусь. — У Смоленську, в Білорусі, відбувся черговий процес проти чотирьох селян за участь у боротьбі з комуністами і російськими імперіялістами. Під судом були Власов, Громів, Лодохінов і Семенов — всі колишні селяни з району Дорогобужа.

В часі колективізації їх малими дітьми разом з їхніми батьками, яких совєтська влада називає „куркулями", прогнали з власних хат, пограбивши, що в них було, та сконфіскувавши землю. Лодохінов разом з батьками був без будь-якої причини засланий на каторгу, на Сибір. Зі Сибіру їм удалося втекти цілою родиною недовго перед вибухом війни між СССР і гітлерівською Німеччиною. До утечі большевиків ціла родина скривалася, а після втечі взялася відбудовувати своє і своєї громади життя. Подібна була доля й інших підсудних.

Одначе в скорому часі появилася совєтська партизанка і підпільні комуністичні групи, які почали переслідувати населення, а зокрема колишніх „куркулів". Дійшло до нової фази боротьби населення з комуністами і їхніми збройними частинами. Всі чотири підсудні брали участь у тій боротьбі, як мали вони зізнати на суді. Після війни кожен з них переселився в інший район. Семенов і Власов поселилися на Україні. Кожен працював, жив сімейним життям. Одначе необережність котрогось допомогла КҐБ виявити їхнє минуле.

Як повідомляє щоденник „Радянська Україна", всіх чотирьох підсудних засуджено до кари смерти. Зібрані на залі сексоти й агітпропи оплесками зустріли присуди. Звичайно у таких випадках дотепер всі присуди виконувано й засуджених розстрілювано. Що сталося з чотирма підсудними в Смоленську, газета не подає.

КОМІТЕТ БАБИН ЯР ПАРК СПЛАЧУЄ ПЕРШИЙ ДОВГ

Денвер, Коло. (І.С.). Завдяки успішно веденій акції збирання намічених фондів та жертвенності місцевої як і цілої української громади в Америці, місцевий Комітет зумів передчасно сплатити своє зобов'язання супроти дирекції парків і управи міста Денверу в сумі 10,000 долярів.

Це сталося у п'ятницю, 12-го грудня 1980 року, у спеціяльній для цієї цілі заздалегідь замовленій авдієнції у посадника міста Билла МекНіколса, мол. Ціла церемонія передачі чека мала святковий характер, бо це вперше в історії того міста українська громада активно включилася у будову наміченого парку, склавши на ту ціль відповідну грошову пожертву.

Присутніми при цьому крім посадника та одного з його асистентів були також директор парків, всі члени українського Комітету і представник жидівської фундації.

Цим історичним фактом місцева українська громада доказала свою зрілість і повну відповідальність за розпочате діло так супроти міста Денверу, як і жидівської фундації і стала повноправним партнером запляннованого парку.

Офіційне відкриття парку відбудеться 4-го жовтня 1981 року, не зважаючи на це, що він ще не буде зовсім викінчений з огляду на короткий реченець часу. Але, запляннована меморіяльна частина буде вповні викінчена на призначений день. Перші посилки чорного граніту з північної Каліфорії зачнуть прибувати до Денверу вже з початком лютого.

Тепер продовжується збіркова кампанія намічених фондів, щоб могти на час вив'язатися з взятих на себе фінанасових зобов'язань до кінця лютого 1981 року. Збірка проходить задовільно, але потреба дальших фондів існує.

При цій нагоді Комітет особливо звертається до українських фінансових і центральних установ, підприємців і професіоналістів, а також до української громади в Канаді більш активно і жертвенно включитися своїми датками у це велике діло.

Українці Лос Анджелесу вшанували представницю Білого Дому

Наталка Слюзар з нагородою, що її вручили Володимир Лесюк (зліва) і Роман Кульчицький

Лос Анджелес, Каліф. — Наталка Слюзар, асистентка д-ра Стівена Аєлло, голови Бюра етнічних справ у Білому Домі, на запрошення управи Українського Культурного Осередку в днях 13 — 19 грудня 1980 року, тут, відбула ряд зустрічів з представниками українських організацій і парохій.

У вівторок, 16-го грудня, на обіді в честь Н. Слюсар, Володимир Лесюк і д-р Богдан Кульчицький вручили їй від Українського Культурного Осередку Грамоту за визначну громадську службу. Особливо її відзначено за „визначний вклад для поліпшення якости її ефективности зв'язку між Білим Домом і місцевими громадами через її працю в Бюрі етнічних справ і за віддану працю для поширення доброго імени та діяльности української американської громади в офіційних колах Вашінгтону."

Ця грамота є також приз-

(Закінчення на стор. 7)

У світі

У ВАРШАВІ ПОКЛИКАНО СЕКРЕТНУ КОМІСІЮ для розгляду плянів розв'язки польської ситуації. Комісія постала за згодою Москви, яка має в ній близьких собі людей. Комісія мала б складатися з більшої кількости членів; деякі газети подають — коло 85. На базі напрямних, переданих уповноваженими з Москви, комісія мала б право запропонувати в Польщі новий суспільно-господарський експеримент на взір мадярського, але значно дальшейдучий. Польський експеримент враховував би потреби глибоких змін у цілій системі поза залізною заслоною, тобто в СССР і в сателітніх країнах. Події останніх років на терені СССР, світоглядові зрушення серед совєтської інтелігенції, зростаючі вимоги робітників, які щораз голосніше домагаються принаймні мінімальних можливостей вирішувати про свою працю й своє життя взагалі, вказують виразно, що комуністична система СССР дійшла до краю її можливостей, і, коли не розпочати реформ, то раніше чи пізніше дійде до великого внутрішнього конфлікту. Суспільні елементи цього конфлікту зовсім виразні, так як і загальний процес у тому напрямі. Отже кремлівські лідери шукають виходу з небезпечної ситуації.

ЧОТИРИ ПОСЛИ ІТАЛІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ з лівої Радикальної партії Італії відбули розмови з в'язнями в тюрмі міста Трані, де недавно був бунт в'язнів, який владі вдалося швидко зліквідувати. В'язні — це члени Червоних бригад, засуджені на довгі реченці перебування в тюрмі. Серед них є основники Червоних бригад, які шукають можливостей скоротити час свого перебування в тюрмі, або принаймні полегшити тюремні умови. Власне чотири парляментаристи перевірювали, за яку ціну можуть в'язні-терористи намагатися добитися звільнення недавно пірваного судді Джіованні Д'Урсо з рук терористів, що доконали того вчинку. Терористи, які схопили суддю Д'Урсо, повідомили, що вони засудили його на кару смерти, але страту покищо стримали.

З ЄРУСАЛИМУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО В ізраїльських політичних колах рахуються з надалеким упадком уряду Беґіна з приводу втрачення більшости в парляменті. Уряд Менахема Беґіна є вже від довшого часу під загрозою упадку. Започаткована ним господарська політика лібералізму й ставки на приватний сектор не дала добрих наслідків. Інфляція в Ізраїлі належить до найвищих у світі, бо близько 150 відсотків у річному відношенні. Уряд був змушений впровадити законні механізми, якими ціни й заробітки пов'язано (індексовано) зі степенем інфляції. Це до якоїсь міри забезпечило соціяльний мир, бо вможливило працюючи „в'язати кінці" заробітків з видатками, але одночасно це був внутрішній автоматизм зросту інфляції. Переведена монетарна реформа й упровадження нової монетарної системи також не дала ніяких успіхів. З коаліції Лікуд, яка є парляментарною підставою уряду Беґіна, повідпадали різні менші елементи, а в деяких групах, які підтримували його, великі внутрішні розходження. Назагал уважають, що коли б вибори до ізраїльського парляменту відбулися тепер, то Лікуд не дістане більше, як 20 мандатів на 120 членів парляменту. До того Беґін не здужає, він мав декілька разів серцеві припадки. Отже вибори, що мали б відбутися не пізніше осени цього року, мабуть відбудуться тепер.

У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ВЖЕ ВІД ДОВШОГО ЧАСУ працювала Королівська комісія для кримінальної процедури, завданням якої було прослідити умови й запропонувати заходи й евентуальні реформи у боротьбі зі злочинністю. Тепер ця комісія проголосила свої рекомендації. Рекомендації з вийнятком двох членів комісії — всіх є 16 — однозгідні. В тих рекомендаціях комісія пропонує: суворіше й повніше застосовувати існуючі закони; поширювати права поліції переводити арешти; дати ширші процедуральні можливості переводити слідства, допити арештованих тощо. Назагал відгук публічної опінії на рекомендації комісії дуже позитивний, бо після довгих коливань намічено дорогу для послідовного здійснювання законів.

В Америці

ДАҐЛЕС ФРЕЙЗЕР, ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ автомобільших робітників заявив, що компанія Крайслер, третя щодо продукції автомобілів, збанкрутує, якщо загальна господарська ситуація не поправиться і не зменшаться відсотки від позичок. Речники Крайслера заявили, що прогнози Фрейзера не були на часі, бо якраз тепер представники компанії і профспілки почали обговорювати з федеральною комісією справу нової позички. Досі, як відомо, федеральний Уряд загварантував Крайслерові 800 мільйонів долярів позички, а тепер компанія домагається ще гваранції на чергових 400 мільйонів долярів. На думку Фрейзера ця сума абсолютно не врятує Крайслера, навіть якщо робітники дійсно погодяться на замороження цін на чергових 21 місяців.

КАСПАР ВАЙНБЕРҐЕР, НЕДАВНО НАЙМЕНОваний Роналдом Реґеном на секретаря Департаменту оборони, заявив, що З'єднані Стейти Америки повинні розпочати нові переговори з Москвою про обмеження стратегічної нуклеарної зброї тільки тоді, коли ЗСА вирівняють збройний потенціял Америки, який ділить їх від совєтського. Очевидно, Вайнберґер передбачує збільшення бюджету на озброєння і загальну поправу стану збройних сил ЗСА, які в останньому часі були дуже занедбані. Він опрокинув також думку президента Джіммі Картера, що Америка може вже сьогодні ефективно протиставитись совєтській збройній силі в Перській затоці.

ВІД ПЕРШОГО СІЧНЯ Ц.Р., ЗНОВУ БУЛИ підвищені поштові оплати на деякі пересилки, зокрема за кордон, за виїмком Мехіко і Канади і на адреси військових баз ЗСА у світі. Досі лист півунсової ваги за кордон коштував 31 цент; від першого січня ця ціна піднесена до 40 центів. Поштовий уряд випустив для зацікавлених спеціяльну брошурку, яку можна набути безкоштовно в кожній поштовій станиці. В червні цього року будуть також уведені нові „зіп-коди", які замість дотеперішний п'ять цифер, матимуть дев'ять. Деякі підприємства і великі корпорації, які висилають багато пошти, вже запротестували проти цієї на їхню думку скомплікованої практики поштового уряду, яка і так не допоможе у поправі поштової обслуги і своєчасної достави пересланого матеріялу.

ДЕЙВИД Г. БАРНЕТТ, КОЛИШНІЙ подвійний шпигун і службовик Сі-Ай-Ей, який передавав на протязі багатьох років цінні засекречені матеріяли агентам КҐБ і за це отримав 92,000 долярів готівкою, був засуджений на 18 років ув'язнення. Федеральний суддя Френк А. Кауфман, заявив, що навіть не підлягає сумнівові, що Барнетт наніс великих шкод З'єднаним Стейтам Америки і спричинився до унешкідливлення 30-ох американських службовців Сі-Ай-Ей, які працювали в Західній і Східній Европі у відділах підсовєтських справ.

ДЕЙВИД ҐРОСЛЕНД, КОМІШЕНЕР СЛУЖБИ іміграції і натуралізації, заявив кореспондентам, що на підставі студій виглядає, що президент Джіммі Картер хоче обмежити у бюджеті витрати на цю службу і тим самим зменшити число її працівників якраз тепер коли, як усім відомо, іміграційна служба не може дати собі ради з нелеґальним напливом імігрантів з латиноамериканських країн і збільшенням числа нових іміґрантів з Азії і Европи. Раніше Служба домагалася підвишки числа працівників до 15,000, але у зв'язку із зменшенням витрат і інфляцією вона не зможе втримати навіть 10,000 працівників.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ не вимагатиме, щоб колишнього генерального прокуратора Ремзі Кларка поставити перед суд за те, що він зігнорував заборону президента Джіммі Картера про поїздки до Ірану і їздив туди в червні минулого року та брав участь у конференції, яка засуджувала політику і поведінку Уряду ЗСА супроти Ірану й інших країн. Раніше президент Картер настоював на передання справи до суду, але тепер, два тижні перед переданням влади республіканцям, генеральний прокурор Бенджамін Сівілетті заявив, що ані проти Кларка, ані проти дев'ятьох інших американців Департамент справедливости не висуватиме жадних обвинувачень.

Турецька хунта поширює атаку

Анкара, Туреччина. — Після початкових успіхів в боротьбі з тероризмом правих і лівих угруповувань правляча хунта в Туреччині перейшла до ширше закроєних репресійних заходів. Арешти поширила вона на ліві інтелектуальні кола. Поліційні чинники заявили, що започатковані арешти є частиною великої акції для очищення країни від деструктивних елементів.

Шеф генерального штабу та керівник хунти генерал Кенан Еврен вислав публічну гратуляцію службі безпеки за її успіхи. З офіційного звіту виходить, що дотепер арештовано около 30,000 терористів або їхніх помічників. Це є за час тривання військової влади, яка усунула попередній уряд 12-го вересня минулого року. До того числа арештованих належать також численні представники курдів, яких державна влада обвинувачує в створенні таємної організації, чи навіть більше таємних різного роду організацій, що їх метою є боротьба за автономію курдів. Деякі з тих організацій вимагають самостійности для всіх курдів, які розкинені в Ірані, Іраку й Туреччині. В Туреччині їх живе найбільше й тут їм навіть заборонено називати себе курдами та вживати публічно курдську мову. Офіційно називають їх „гірські турки", а є їх біля 5 мільйонів.

Остання фаза арештів в Туреччині почалася в Господарській академії в Адані. Крім арештованих професорів лівих поглядів на чолі з президентом Академії арештовано й інших людей у тому промисловому місті. Серед інтелектуальних кіл Туреччини побоюються, що це є початок ширшої хвилі арештів серед інтелігенції, професіоналістів і зокрема професорів університетських шкіл. Теперішні арешти відрізняються від арештів, які переводила військова хунта 1971 року тим, що тепер арештовано крайньо праві і ліві елементи, а тоді репресійна акція обмежувалася тільки до лівих.

Франція протиставиться лівійському прониканню

Париж, Франція. — У відповідь на лівійську збройну інтервенцію в республіці Чад та на проголошення „злуки обидвох держав", тобто Лівії й Чаду, французький уряд запротестував рішуче, опираючись на тому, що велика частина населення Чаду не згідна з такою злукою, а крім цього не було ухвали в цьому напрямі з боку компетентних установ.

Республіка Чад донедавна була французькою посілістю й згідно з різними домовленнями Франція ще й далі має певні зобов'язання до неї й у потребі має допомагати зберегти внутрішній спокій, добробут населення тощо. Тому хоч французький уряд зареагував спізнено, його постава має чималу вагу.

Проголошення „злуки" обидвох країн відбулося зовсім неформально й без будь-якої підготови. Доконав його лідер Лівії Муаммар Каддафі та президент Чаду Ґуконі Кведдеї, якому Каддафі допоміг лівійськими військовими відділами здобути перемогу у громадянській війні.

Проголошення „злуки" Лівії з іншою країною повторялося вже не раз. Каддафі „лучив" Лівію з Єгиптом, потім з Тунісом, потім Сирією. Саме тому загально вважають, що і теперішнє „проголошення злуки" не має відповідної тривалої бази. Одначе справа з Чадом може закінчитися інакше. Республіка Чад не лежить у сфері безпосередніх інтересів котроїсь з великодержав, ані групи держав, а навіть Франція зайняла виразну поставу, що збройна вона не збирається інтервеніювати, щоб навести лад в тому обширі.

Одним із засобів тиску на Лівію можуть бути господарські санкції з боку Франції. Одначе важко передбачити, чи ті санкції не були б болючіші для Франції, чим Лівії. Французький уряд заповів застереження проти договору французької нафтової спілки Ельф-Акітен з лівійським урядом, на підставі якої та французька спілка мала б розпочати розшуки й пробні буріння за нафтовою ропою в різних околицях Лівії.

ВІДЗНАЧЕННЯ СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ В МЕЙПЛВУДІ

Мейплвуд, Н.Дж. — Підписання проклямації Дня Української Незалежности посадником Робертом Ґресміром відбудеться тут у приміщеннях міської ратуші у вівторок, 13-го січня ц.р., о год. 8:30 увечері, якою посадник проголосить Український День для відзначення 63-ої річниці Незалежности і Державности України. Церемонія піднесення українського і американського прапорів відбудеться у четвер, 22-го січня о год. 9:30 вранці. Організатори надіються на численну участь громадянства.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Криза в навчанні

Школа рішає про майбутній провід народу та про його динаміку в усіх ділянках життя. Уже від довшого часу зростають сумніви стосовно американського шкільництва. Останньо загальнокрайова Комісія гуманістичних наук не лише ті сумніви потвердила, але зі свого боку підкреслила катастрофальні недоліки навчання.

Донедавна в цій країні не було окремого міністерства (секретаріяту) освіти, а був тільки один з відділів іншого секретаріяту. Недавно відокремлений секретаріят освіти вже дехто пропонує ліквідувати, до чого виявив позитивну поставу президент-елект у своїх передвиборчих виступах. Якщо б це сталося, то це було б в найменше відповідному часі для того, бо ще, мабуть, ніколи ця країна не потребувала так загальної реформи шкільництва, якоїсь недоктринерської уніфікації плянів і програми навчання, загального рівня іспитових вимог тощо. Як ствердила у свому найновішому звіті названа комісія, неписьменність у ЗСА піднеслася у пересічному до понад десять відсотків населення, а вище навчання докраю утруднене невистачаючою підставою освітою та знаннями випускників середніх шкіл.

Децентралізація шкільництва в ЗСА мала свої великі позитиви. Вона давала змогу розвинути й використати індивідуальні таланти й ініціятиву до максимуму та знайти багато нового в посилюванні розвитку дитини й юнацтва, але від якогось часу шкільництво стало полем до попису різних непокликаних і некомпетентних „реформаторів" та припадкових, безпідставних, не додуманих до кінця експериментів.

А, мабуть, найбільшим лихом став у шкільництві непогамований і безконтрольний лібералізм. Прикриваючись різними милозвучними гаслами, як розвиток ініціятиви учня, забезпечення його ідентичности й творчих особливостей та позитивних склонностей занедбано науковий стандарт, понехано підставові вимоги дисципліни, моральної постави, підпорядкованости прийнятим нормам і обов'язуючим законам. На наслідки не прийшлося чекати довго.

Власне точно подала їх Комісія гуманістичних наук у свому звіті, який видало книжкою видавництво Каліфорнійського університету в Берклі. Сама ця Комісія постала ще 1964 року завдяки найвищим науковим установам ЗСА, а законом з 1965 року забезпечено її фінансування. Очолює її передовий американський педагог Ричард Лаймен, колишній президент славного Стенфордського університету у Каліфорнії.

Звіт тієї Комісії можна схопити у п'яти точках:
— шкільна система в ЗСА постійно гіршає, випускники зі шкіл мають щораз менші знання, через що довір'я суспільства до шкільної системи й узагалі навчання падає;
— одна п'ята випускників середньої школи (гай скул) не вміє читати як слід, не засвоює собі мінімальних приписаних програмою навчання знань;
— наслідком того студії у коледжах і університетах зазнають перебоїв і дезорганізовані, бо студенти не мають підставових знань, як ті знання здобувати та навіть не знають як слід англійської мови;
— ступені й перехідні до вищої кляси ноти дається без достатніх іспитів, підручники спримітивізовані, щоб студенти могли їх розуміти, домашніх задач щораз менше.
— З того Комісія зробила висновок: „Справжнє покращання у підставовій, середній і вищій освіті є найвищою і першочерговою вимогою в Америці в декаді 1980".

Цей стан шкільництва мусить привернути особливу увагу українських батьків, які зобов'язані дати своїм дітям якнайкращу освіту. Освіта ця, як бачимо, не легко приходить в сучасному американському суспільстві за нею треба шукати.

НЕВІДОМІ ОСОБИ повиписували фарбою антисемітські гасла і гітлерівські свастики на будинку Сімона Візенталя в Лос Анджелесі, який являється центром для дослідження голокосту. Рабін Марвін Гаєр, голова цього центру, заявив кореспондентам, що, беручи ці й інші погрози до уваги, він вимагатиме від міста поліційної охорони. Рабін Гаєр сказав, що антисемітські виступи були помітні також в інших місцях Лос Анджелесу проти синагог і публічних будинків, у яких приміщуються жидівські установи.

УРЯДИ ПАКІСТАНУ Й АФГАНІСТАНУ обмінялися нотами в справі переговорів за посередництвом ОН. Ініціятива тих нот вийшла від Пакістану. Міністер закордонних справ Пакістану Ага Шагі повідомив, що він уже звернувся до генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма, щоб той призначив свого представника для розмов у цій справі. Таким чином розмови ті будуть тристоронні: Пакістан, Афганістан, ОН. Згідно з дальшими інформаціями, перша стадія розмов обмежиться з'ясуванням точок зору обидвох сторін і не буде конкретних пропозицій ні з якого боку. Щойно в другій стадії можуть такі пропозиції виникнути. Місцем передачі цих нот була столиця Індії Ню Делі. З афганського боку привезла ноту найближча співробітниця Кармаля Бабрака і міністер освіти в його уряді Анагіта Ратібзад.

М. Платковський

УКРАЇНА І НІМЕЧЧИНА

Сьогодні в світі відбувається стільки і трагічних, і цікавих, і важливих на цілі десятиліття в майбутньому подій, що видавалось би для журналістів, які займаються тематикою міжнародної політики, тем до писання хоч відбавляй. Але — що писати в даній хвилі про Афганістан (справи якого активізують, наприклад, заяви Садата про необхідність створення афганського екзильного уряду і про те, що Єгипет буде постачати зброю афганським повстанцям), про далеко ще неунормовану ситуацію в Польщі про Іракську-Іранську війну й американських закладників в Ірані чи про ситуацію у Перській затоці? Становище в усіх цих пунктах світу немов би то застигло на місці і писати про всі ці справи — це або бавитися в пророцтва щодо можливого дальшого розвитку подій, або повторювати інформації, що їх приносить у великих розмірах щоденна преса.

І тому чи не варто в українській газеті поговорити про справу, яка нині не виглядає актуальною, але яка може стати у вже близькому майбутньому досить таки актуальною. Це справа українсько-німецьких відносин.

Як відомо, німецькі війська двічі в цьому столітті перебували на території України, в 1918 році і в роках 1941-44. Першого разу німці хоч і втручалися у внутрішні українські справи, проте визнавали місцеву адміністрацію і не поводилися занадто брутально. Другого разу, коли в Україні рядили гітлерівські німці, з місцевим українським населенням німецька адміністрація поводилася так брутально і жорстоко, що для такої поведінки тяжко навіть знайти відповідне окреслення. В Україні будувалося німецьку колонію, в якій українці були б позбавлені всяких найелементарніших прав і були в лише „робочою худобою", доки їх не вивезено б кудись за Каспій. Це була гола, нічим неприкрашена дійсність не зважаючи на те, що українці до кінця німецької окупації виказували своє антибольшевицьке і антиросійське наставлення і готові були збройно боротися проти совєтсько - російських військ.

Винуватець за злочини у Вінниці

Українці немов би то вибирали з двох лих менше, при чому деякі вважали, що німці — це все ж таки менше лихо, ніж Москва. Але це не було загальним явищем. Як відомо, коли в 1943 році німецька влада знайшла і розкопувала масові гроби українських жертв у Вінниці, то большевицька пропаганда — так як і у випадку польських жертв у Катині — твердила, що масові вбивства у Вінниці і її околицях — це діло німецьких рук. Авторові цих рядків довелося побувати у Вінниці саме під час розкопок масових гробів. Коли він запитався одного з місцевих рядових українців (не з інтелігенції, хто ж винний за злочини у Вінниці: німці чи большевики? Відповідь була така: „Зробили це большевики і таких злодіянь є вщерть по всій Україні. Але большевики зробили це за 20 років, а німці за два роки наробили не менших злочинів". Коли тодішній Житомитський православний єпископ Григорій відправляв панахиду над масовими викопаними трупами невинних жертв Москви і в своїй проповіді говорив про злодіяння, що їх чинила Москва в Україні, то багатотисячний натовп українців, головно селян з околиць Вінниці, плакав на голос. Але коли єпископ перейшов до того, що от, мовляв, ми мусимо завдячувати німцям, які визволили нас з-під московського ярма (говорив він про це, правдоподібно, з уваги на присутніх на панахиді представників гітлерівсько-німецької влади), то плач відразу припинявся, а обличчя змучених працею українських селян робилися немов би то камінними.

Німці про свої злочини

Чи знають німці про злочин гітлерівської окупаційної адміністрації? Безумовно так — особливо старше покоління, бо молодшому немає звідкіля про це довідатися. Недавно я мав ділову розмову з одним німцем по професії нотарем, якому вже понад 60 років. Довідавшись, що я українець, він розповів мені таку історію із свого власного життя. У 1941 році, в перших місяцях німецько-совєтської війни, його, як літуна, зістрелено і він врятувався на парашуті і впав серед поля, зовсім близько якогось села. Раптом зауважив що від села йде до нього цілий гурт людей, переважно жінок, але були серед них і чоловіки. Він вирішив, що прийшла його остання година, що ці люди заб'ють його, як приналежного до напасницької армії. Яке ж було його здивування, коли жінки принесли йому різні продукти, навіть ласощі (мед, молоко тощо), сказавши йому, що вважають німців за визволителів від росіян, мій співрозмовець вжив, власне, слова „росіян", а не большевиків). Але, додав під кінець свого оповідання цей теперішній німецький нотар, „мене певно за які два роки нашого перебування в Україні забив би кожний українець після того, що ми наробили в Україні — тільки не ми, вояки, але гітлерівська адміністрація".

Пригадую собі іншу розмову. Яких років 15 чи й більше тому я перебував у санаторії на одному німецькому курорті. Раз на тиждень до кімнат пацієнтів приходив головний лікар у супроводі, звичайно, лікаря-асистента і сестри. Коли цей головний лікар уперше прийшов до мене і довідався, що я українець, він забув про те, що я є його пацієнтом, а почав говорити про Україну. Я, сказав, він, був у Києві під час війни. Українці зустрічали нас, німців, квітами, але ми наробили в Україні страшні свинства, додаючи відразу до цього: „Але я був до цього непричасний, я був у Києві вже тоді тільки як лікар".

Таких розмов із німцями (звичайно не тими, що належали до окупаційної адміністрації) я мав кілька десятків. Отже, постає питання: чому ці всі німці не пишуть по німецьких газетах чи т. зв. ілюстрованих журналах про свої враження з перебування в Україні під час Другої світової війни і чому не висловлюють своїх симпатій до українців, які „зустрічали німецькі війська на початку війни із квітами" і хотіли бути союзниками німців проти росіян чи большевиків? Німецька преса здебільшого мовчить про Україну, про питання української визвольної боротьби не висловлюються німецькі політики. Чому?

(Закінчення на стар. 8)

Володимир Душник

НЕ СЛОВА, А ДІЛА

Понад рік тому Совєтський Союз, зовсім не спровокований Афганістаном, післав туди свої парашути і панцирні частини, щоб зайняти цю країну.

Сьогодні, майже по рокові торговельних санкцій Заходу, американського збіжжевого ембарго, резолюцій Об'єднаних Націй, оскаржень ісламського світу та частинного бойкоту Олімпіяди в Москві, Совєтський Союз, за всіма познаками, приготовляється до інвазії Польщі.

Очевидно, логічний висновок, що його зробили міністри закордонних справ членів НАТО минулого тижня в Брюсселі, міг би бути лише один: немілітарні санкції Заходу проти СССР не відстрашать Москву доконати чергову мілітарну агресію на слабші держави.

Навіть, хоча на конференції НАТО винесено дуже серйозну перестрогу Москві, що якщо вона піде в мілітарному наступі на Польщу, то це доведе до краху політики детанту — навряд чи й ця погроза матиме будь-яке важливіше значення.

Виключаючи будь-яку мілітарну протидію в обороні Польщі, кремлівські стратеги беруть до уваги різні можливості санкцій з боку Заходу: посилені торговельні санкції, евентуальність зірвання Мадридської конференції, відкликання із СССР західніх амбасадорів тощо.

Передбачування Европи і ЗСА

Тому американські стратеги й політики разом з европейськими союзниками вже тепер клопочуться над тим, як поставиться НАТО до евентуальної інвазії Польщі. Вправді — це ще не зовсім певне, чи Москва зважиться на військову агресію. Бож існує теж ще така можливість, що варшавський сателітній удяд може бути змушений обставинами „запросити" Совєтський Союз зробити „порядок" з польськими не-комуністичними юніями. Москва рівнож може зробити інвазію під маскою „військових маневрів" держав Варшавського Пакту тощо.

Однак, хоча остання конференція НАТО винесла дуже погрозливі резолюції, залишається питання — чи всі европейські союзники всеціло стануть по боці Америки підтримуючи її в торговельних санкціях супроти Москви. Наприклад, Західня Німеччина продає СССР річно на 6 мільярдів вартости товарів, і СССР є „по вуха" заборгований у німецьких банках. Отже, бонський уряд, правдоподібно, буде вагатися щодо суворих санкцій, побоюючись утратити торговельний зиск.

Тотальні санкції

Недавно Вілліям Гайленд колишній заступник директора Крайової Ради Безпеки, виступивши на пресовій конференції, сказав, що економічно-торговельна відповідь Москві-це єдиний спосіб „дати лекцію" Москві за її агресії. Друга відповідь — це мілітарна протидія НАТО.

Економічні санкції мусіли б бути „тотальними" — цебто цілковито економічна ізоляція Совєтського Союзу; також европейські країни, що підписали Гельсінкські домовлення, мусіли б відтягнути свої підписи й уневажнити сам Заключний Акт, яким вони визнали повоєнні совєтські кордони в Европі, що відібрало б Москві легальні основи до тих кордонів.

Але ці всі евентуальні кроки, це вже „лікування" після доконаного факту; бо навіть такі суворі санкції не змусять Москву відтягнути свої війська з Польщі, якщо СССР рішиться на інвазію.

Московська загроза Польщі — це велика, тривожна проблема для ЗСА та цілого Заходу, тим більше, що мілітарний крок НАТО виключається, хіба що Москва вирішить загарбати всю Західню Европу. Економічні санкції можливо тільки потурбують московського ведмедя, але Польщі не врятують.

З ГОСПОДАРСЬКОГО ЖИТТЯ

Індонезія належить до нечисленних країн, які експортують нафтову ропу і її перероби. Нафтові резерви, шиби, перерібка ропи й продаж належать в основному до національнодержавної компанії Пертаміна. Не зважаючи на величезні прибутки, 1975 року Пертаміна опинилася перед банкрутством і тільки інтервенція держави та закордонного капіталу її врятувала. Тепер Пертаміна знов опинилася у чималих труднощах у зв'язку з викриттям величезних надужить різних високих урядників тієї державної фірми. Вже початкове слідство виявило, що зловживання були не лише при добуванні ропи та в рафінеріях і на хемічних заводах, але також у транспорті нафти. Створено спеціяльні міжнародні злодійські спілки, які винаймали великі нафтоналивні кораблі й до тих кораблів на відкритому морі переладовували нафту з державних кораблів, а опісля продавали на вільному ринку. Ті злодійські спілки розпоряджали величезними капіталами. Крім того існували окремі шайки, які за грубі гроші полагоджували справу міжнародних контрактів. Тепер арештовано директора Пертаміни, який за один контракт для двох німецьких фірм — Сіменс Верке і Кльокнер — промисли — отримав 35 мільйонів долярів.

В Англії загострюється дебата в справі ощадностевих заходів, що їх безжалісно і послідовно переводить уряд Маргарети Тачер. Основою тих заходів є боротьба з інфляцією та оздоровлення англійської господарки, яка останнім часом значно підупала. Маргарет Тачер перевела значні зміни в уряді, щоб зміцнити групу тих міністрів, які беззастережно підтримують її тверду лінію. Дотеперішній міністер оборони Френсис Пим, потомок славної англійської родини, предок якої особливо відзначився в боротьбі з королем Чарлзом Першим, що його знищила англійська революція. Пим перебрав аж два пости в уряді Тачер, а саме координацію пропаганди і керівника урядової групи в парляменті. Його місце перебрав Джон Нот прихильник консеквентного переводження у життя ощадностевої політики Тачер. Опозиція проти твердої лінії прем'єра поширилася також на її консервативну партію й тому вона перевела ті зміни.

Польське пресове агентство — ПАП — повідомило, що на Помор'ю, в районі Карліно відкрито великі поклади в високоякісної нафтової ропи. Її запасів ще докладно не обраховано. Вступні обраховання вказують, що запаси повинні бути великі. Підвишка ціни на ропу, експортовану країнами, що належать до ОПЕК, знесення контролі цін на домашню ропу в ЗСА та інші видатки значно підвищать ціни на бензину цього року. Вже до кінця березня передбачується підвишку на коло 25 центів, а в літньому сезоні на нових 15 або більше центів. Це так передбачують оптимісти. Песимісти майже подвоюють ту підвишку. З першим жовтня 1981 року має завершитися деконтроля цін на нафтову ропу місцевої продукції. Це буде зв'язане з новим великим тиском на підвишку цін. Одначе є можливість, що президент Реген значно раніше переведе це, на що він без труду дістане потрібну підтримку. Тоді той тиск почнуть відчувати значно раніше. Одне є певне, що підвишка буде й буде знана. Великим гамульцем у підвищці цін є зменшення спожиття нафти і нафтових продуктів у світі. Зв'язане це зі щораз рішучою політикою консервації енергії та з господарським застоєм у світі. Кожне господарське пожвавлення піднесе кількість зуживаної ропи, а це піднесе ціни.

Уряд Савдійської Арабії висловився проти значнішого магазинування нафтової ропи. Особливо незадоволений він постачанням великої стратегічної нафтової резерви, що її творить Уряд ЗСА. Конгрес ухвалив закон про цю резерву та асигнував потрібні фонди, одначе дотепер те поповнювання її йшло відносно пиняво. Країни ОПЕК побоюються, що створення нафтових резерв унезалежнить різні країни від вимог ринку, тобто від зросту цін, що його переводять щодекілька місяців члени ОПЕК. Міністер Савдійської Арабії Мохаммед Абдул Ямані дав інтерв'ю савдійській газеті „аль Біляд", в якому запевнив в імені савдійського уряду, що він буде й надалі обстоювати помірковані ціни на ропу, але творення резерв „дезорганізує" ринок і зміцнює тенденцію до пожвавлення зросту цін.

Канада приступає до країн, які фінансовими полегшами зміцнюють експорт своїх товарів за кордон. Йдеться в першу чергу про позички для експортуючих фірм на довгі реченці та на вигідних відсотках. Оттава повідомила, що того роду позички будуть опроцентовані на 4-6 відсотків у річному відношенні. Спеціяльна установа „Корпорація для розбудови експорту" буде розпоряджати коло півтора більйонами долярів. Такі субсидії ослаблюють міжнародну торгівлю, бо вони створюють штучно упривілейовані умови для власного промислу.

Анна Власенко-Бойцун

ТАСМАНІЯ — „ЯБЛУЧНИЙ ОСТРІВ"

Тасманія — це п'ята австралійська провінція, розташована 140 миль на південь від континенту, популярно звана — „Яблучний острів". Острів висунений далеко на південь, має поміркований клімат і став улюбленим місцем австралійців під час гарячого літа, куди виїжджають і старші, і молодь на прогулянки моторовими човнами, літаками і туристичним кораблем званим „Емпрес оф Острелія" (Імператорка Австралія).

Острів займає площину 68,330 квадратних миль, на яких проживає стало майже 414 тисяч переважно англійських колоністів, насолоджуючись гірською красою острова, чистими гірськими озерами та приступними морськими пляжами, ще й добробутом спокійного закутку. По бідних примітивних автохтонах не залишилось майже сліду. Вони зникли і вигинули вже сто років тому, залишаючи місце швидкій і настирливій колонізації у XIX столітті.

Назва острова походить від прізвища славного данського мореплавця Абеля Тасмана (1603-1659), який перший відкрив цей острів у 1642 році, назвавши його „Краєм Ван Діямена", але та назва призабулась протягом XУIII століття, коли то на острові побували різні експедиції — англійські, французькі, португальські й еспанські, досліджуючи можливості колонізації. Щойно в 1802 році англійський уряд, побоюючись французької колонізації прекрасного острова, доручив тодішньому секретареві колоній, лордові Гобартові, оснувати там декілька поселень. Рік пізніше посланий туди ляйтенант Джон Бовен причалив на ріці Дервент, основуючи перше селище — Рісдон, а в 1804 році під проводом ляйтенанта Дейвида Коллінса прибуло два кораблі: „Лейді Нелсон" і „Окенія" і він оснував над лиманом ріки Дервент місто Гобарт, у честь секретаря колоній лорда Гобарта. Дейвид Коллінс став першим губернатором острова, поділив острів на дві адміністраційні частини — південну Букінгам і північну — Корнволл. Колонізація йшла швидким темпом: у 1805 році засновано місто Лонсестон, на східньому побережжі, а в 1803 році Йорк Тавн на західньому крилі острова. А коли в 1828 році побудовано Порт Артур, де приміщено в'язнів, які виконували державні пляни, промощували шляхи і будували мости, цивілізація острова та наплив колоністів-фармерів перемінили зовсім характер „Краю Ван Діямена" надавши йому европейський вигляд.

Приглядаючись карті Тасманії, вражає те, що острів має вид щита, шириною із сходу на захід 296 кілометрів, а з півночі на південь 314 км. Східня частина острова вже заселена і цивілізована; має 5 портів, чотири більші міста й багато містечок, а ще більше окремих фарм, де плекають худобу, передусім на зелених долинах, а всередині острова переважають овочеві фарми. А всюди, на долинах і височинах, проїжджаючи, побачите розлогі яблуневі сади, що рум'яніють і золотіють до сонцям подібно як у Баварії, чи на Флориді помаранчі.

До Тасманії поїхала я 1-го лютого м.р., наслухавшись багато цікавих оповідань про красу острова, про смачні яблука та славний на весь світ тасманський мед, який вперше я смакувала на сніданку у владики Івана Прашка в Мелборні, де відбувався саме третій Літній Курс Катедри Українознавства того року. Допомогла мені дістати квиток у самому розгарі сезону Зоя Когут, яка працює в українському подорожньому бюрі „Поступ". За 125 долярів дістала я кабіну на кораблі „Емпрес оф Острелія" до спілки з дружиною знайомого професора, що показалась дуже веселою і ввічливою співмешканкою.

Туристичний корабель заслуговує теж на увагу: „Імператорка Австралії" перевозить на своїм покладі кожного року понад 112 тисяч туристів до Тасманії, тобто 84 відсотки всіх відвідувачів острова. Це величезний триповерховий пароплав. У самому низу ґаражі для автобусів, авт і мотоциклів, що їх беруть туристи зі собою; на першому поверсі їдальня, буфет, крамниця і сидячі (найдешевші) місця, умивальники тощо, на другому і третьому поверхах — двоособові кабіни; на переді корабля біля капітанського містка, приміщення для обслуги. По обох боках просторі помости, на яких пасажири можуть проходжуватись і приглядатись мальовничій протоці Басса. В їдальні після вечері, звичайно, концерт, чи забава, чи лише накручують фільм. „Імператорка Австралії" курсує тричі в тиждень (понеділок, середа й п'ятниця), виїжджаючи із Мелборнської пристані в год. 7:30 вечора, причалює в Девонпорті наступного дня в год. 10-ій ранку, того ж самого дня знову припливає до Мелборну. Хто любить плавати по морю, буде згадувати довго і мило цю плавбу, а морської недуги лякатись не треба, бо море там спокійне і я не бачила ніяких ознак цієї злощасної хвороби, хоча мене лякали, що кожний на кораблі хворіє.

У Девонпорті я мала вже зарезервований готель „Ельмара", який побачила вже здалеку, коли корабель причалював у пристані, залишивши готель може кілометер позаду. Туристи товпились у виходах, щоб захопити місце в автобусах, що дожидали приходу „Імператорки". Я не поспішала, а вийшовши пізно побачила, що вже останній автобус заповнений вщерть, від'їжджає. Деякі пасажири добігали, кричали, нарікали, а я поволеньки з моєю ручною торбою почала йти в протилежний від автобуса бік, де бачила „мій" готель. Пройшовши попри огорожу пристані, побачила я, що „Ельмара" височіє на другому березі ріки Мерсі, а міст побудований вище пристані, куди їхали автобуси. Я вже думала, що мушу повертатись назад, коли завважила, що внизу на ріці стоїть пором. Зійшовши стежечкою вниз, побачила я старого, сивого діда, що здавалось дрімав, вигріваючись на сонці. Я чемно привіталась та запитала, коли цей пором відпливає до міста. Височезний дідуган встав, і сміючись відповів: „Тоді, коли є пасажири"! Я оглянулась довкола та побачила, що нікого більше немає, тоді дід сказав: „Повезу вас, коли заплатите"! — А, скільки? — запитала я. — „Сорок сім центів!" — заявив дід голосом, неначе хотів би 47 долярів. Мені це видалось дуже мало і я спитала його, чому 47, а не 50 центів, краще розраховуватись і дала йому пів доляра. Він одначе, вийняв гаманець і видав мені три одноцентівки. Тоді я його запитала, чи він шотляндець, чи німець, що такий точний.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 12-го до 17-го ТРАВНЯ 1980 РОКУ

(5)

Звіт головного організатора Василя Оріховського

(Продовження)

ТАБЛИЦЯ Ч. 9

ЗДОБУТКИ ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ УНСОЮЗУ В 1979 РОЦІ

	Ім'я і прізвище	Число членів
1	Текля Мороз	30
2	Микола Хоманчук	26
3	Анна Гарас	25
4	Іван Геврик	25
5	Олена Олек	18
6	Андрій Джула	13
7	Іван Телюк	13
8	Іван Олежинський	11
9	Василь Оріховський	11
10	Іван Флис	11
11	Богдан Футей	11
12	Марія Душник	10
13	Аскольд Лозинський	10
14	Мирон Куропась	9
15	Василь Ділюк	7
16	Роман Куропась	7
17	Уляна Дячук	6
18	Михайло Сорока	5
19	Анатолій Дорошенко	1

Головний організатор Василь Оріховський додав до свого написаного звіту, що на причини спаду членства складається багато чинників, як інфляція, непригожа господарська ситуація та, на його думку, найважнішою причиною є те, що українська громада в Америці корчиться, а не збільшується. На приклад подав школу українознавства в одній Союзовій Окрузі, яка, з браку дітей, на наступний рік буде вже закрита. Порушив справу дисидентів, які причинилися до непорозумінь в громаді, що теж, у великій мірі, мало негативний вплив на організаційні справи УНС. Але можна завважити, що братська ідея бере верх, то ж треба вірити в перемогу УНСоюзу. Підкреслив дружню співпрацю членів Екзекутивного Комітету. Порушив справу ліцензій в стейтах Пенсильвенії і Ню Йорку, що є певною перешкодою в праці. Теж вимога бадань двох лікарів, коли член забезпечується вищою сумою, спиняє в організаційній праці. Подав, що в Канаді прийнято на працю постійного організатора Теодозія Волошина, який добре вив'язується зі своїх обов'язків. В Чікаго були спроби прийняти на працю постійного оганізатора — одну молоду жінку, але не увінчалися успіхом. Під цю пору зголосився на працю постійного організатора на Детройт і Віндзор пан Літинський. Заявив, що плянує перевести кампанію членів у Детройті, а теж хоче виїхати в тих самих цілях до Канади, головно на Захід.

ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Звіт головного радного інж. Анатолія Дорошенка

Праця при УНСоюзі

1. Брав участь у Річних Нарадах Голоьного Уряду, будучи членом Комісій Молоді, Спорту, Стипендій. На протязі року співпрацював із Екзекутивою Головного Уряду.

2. Брав участь у всіх нарадах та імпрезах Окружного Комітету Чікаго.

3. Працював у Відділі 103-ім, будучи головою. Цей Відділ, маючи відбиванкову дружину поновно виступав у Турнірах міста Міллвокі у минулому році під назвою „Український Народний Союз". Члени дружини цією дорогою складають подяку Комісії Спорту за фінансову допомогу. Дякую секретареві п. Миколі Роботевському за співпрацю.

4. Співпрацював із 114-им Відділом, зокрема після смерти довголітнього заслуженого секретаря бл. п. Володимира Бережана.

5. Репрезентував УНСоюз та Спортову Комісію на 30-літньому Ювілею Спортового Товариства „Леви" в Чікаго, де мав нагоду привітати та вручити чек від УНСоюзу.

6. Репрезентував Спортову Комісію на річному турнірі ґольфу, відбутому в Чікаго, Ілл. Цей турнір започаткував заслужений союзовець, почесний член Головного Уряду п. Іван Іванчук. І в цьому турнірі УНСоюз допоміг фінансово, защо члени учасники склали подяку.

7. Репрезентував УНСоюз на панахиді бл.п. Володимира Бережана прощаючи Покійного від нашої інституції.

8. Репрезентував УНСоюз на імпрезі Школи Українознавства при катедрі Св. Кн. Володимира в Чікаго, на якій вручив грошові нагороди відмінникам-випусникам.

9. Репрезентував УНСоюз на Конвенції Українсько-Православної Ліґи, яка відбулася у Геммонді, Індіяна, де склав привіт та передав чек-пожертву від 114-го Відділу.

10. Мої поради Головному Екзекутивному Комітетові в справах: а) Валентина Мороза — Після його „славних" виступів, я рекомендував щоби для добра УНСоюзу та української громади назагал наша інституція менше звертала увагу про нього в „Свободі" та старалася про визволення інших дисидентів українців із совєтських концтаборів. Валентин Мороз за три місяці свого перебування у вільному світі, свідомо чи не свідомо, розбив українську громаду так як ніхто інший до цього часу не спромігся; б) Ярослав Стецько — В своєму привіті до Української Народної Помочі п. Я. Стецько закликав членів Українського Народного Союзу переходити в членство вищезгаданої інституції. Я рекомендував, щоби Головний Екзекутивний Комітет гостро скритикував п. Я. Стецька за його неетичний та руйнуючий заклик, як також скритикувала президента Української Народної Помочі, який в цій справі, тобто друкуючи цей привіт, поступив виключно як партієць, а не як голова братської інституції.

Праця в громаді

1. Продовжував бути головою Парафіяльної Управи української православної церкви Св. Покрови в Міллвокі.

2. Другий рік підряд був головою Відділу УККА в Міллвокі, який активно провадив працю в минулому році.

3. Брав участь в праці Української Кредитівки міста Міллвокі, будучи заступником голови.

4. Був вибраним членом дирекції Інтернаціонального Інституту в Міллвокі. Ця установа щорічно влаштовує дуже успішні „міжнародні базари", в яких бере участь українська громада, як також допомагає етнічним групам у їхній праці.

Завваги

1. Збільшення фінансової допомоги студентам та спортовим товариствам, останнього року, було позитивним кроком для нашої установи, тому що тільки від допомоги нашим Церквам, молодечим та спортовим організаціям та науковим інституціям, Український Народний Союз зможе рости-приєднуючи нових членів.

2. „Свобода" в останній каденції продовжувала постійно (чуть не кожного дня) подавати „новинки" про справи Української Католицької Церкви. Хочу пригадати Редакції та Головній Екзекутиві, що статут УНСоюзу ясно окреслює нашу установу як загально громадську та аполітичну, а не як установу — включно для українців католицького віровизнання.

Це протистатутове наставлення „Свободи" та більшости членів Екзекутивного Комітету УНСоюзу зневажає членів УНСоюзу, які є також і православного та баптистського віровизнань.

Звіт головної радної Теклі Мороз

Моя діяльність, як головної радної УНСоюзу, подібно, як і в попередніх роках основувалася головно на тому, що я старалася, де тільки була нагода зберігати добре ім'я Українського Народного Союзу й сприяти організаційним справам.

Крім того, на припоручення головної Екзекутиви, я репрезентувала УНС на Студентському Конгресі, який відбувся в Монтреалі й на ювілейнім відзначенні Спортового Товариства „Україна"; два рази брала участь у нарадах Канадського Представництва, які скликав сенатор Павло Юзик і писала протоколи з нарад.

Як голова Монтреальської Округи Відділів Українського Народного Союзу втримувала зв'язки з Відділами й членами Окружного Комітету й брала участь у зборах деяких Відділів; подбала про те, щоб на ювілейних святкуваннях у Монтреалі була репрезентація УНС: на ювілеї владики Ізидора Борецького й на ювілеї Українського Канадського Королівського Легіону; у співпраці членів Окружного Комітету в Монтреалі, зорганізувала імпрезу для відзначення 85-річчя Українського Народного Союзу; брала участь у з'їзді голів Округ, які скликав головний організатор п. Василь Оріховський; на спільному градуаційному святі — випускників Курсів Українознавства в Монтреалі вручала грошові нагороди від УНС для визначних студентів-першунів.

Завдяки відданій союзовій співпраці, деяких наших секретарів та інших членів відділової управи, наша Монтреальська Округа виконала організаційний плян на 80 відсотків.

Ситуація в Монтреальській Окрузі не легка, з огляду на підготову квебекського уряду до референдум, і через те, значна кількість квебекського, нефранкомовного населення, а головно молоді люди, виїжджають до інших провінцій Канади.

МОЇ СПОСТЕРЕЖЕННЯ:

1. Щоб могти добитись кращих організаційних успіхів в Америці й Канаді, на мою думку, треба б конечно й невідкладно змінити дотеперішню систему у виплачуванні дивіденди; треба дати членам вибір, як вони бажали б її одержувати, про що я вже від кількох років згадую у своїх звітах. (Більшість членів бажає її залишити й опроцентувати до кінця зрілости грамоти).

2. Збільшити репрезентаційний фонд УНСоюзу.

3. Звернути увагу на Захід Канади, де є великі організаційні об'єкти, там потрібна добре опрацьована союзова пропагандивна рекляма й там треба мати бодай двох фахових організаторів та оформити на Заході Канади Союзові Округи.

На закінчення свого звіту складаю щиру подяку відділовим секретарям й членам Окружного Комітету в Монтреалі за дружню й корисну співпрацю в 1979 році, а також належиться щира подяка всім тим особам, які приєднати нових членів, а саме, панам: Михайлові Дідухові, Богданові Тимцеві, проф. Миколі Андрухові, панні Вірі Баніт і паням: Дарії Манило і Марії Юзик, а зокрема секретарці 434-го Відділу — пані Лесі Дольницькій за те, що вона зорганізувала найбільше число нових членів у минулому році й п. Осипові Дячишин за труд над оформленням і поміщенням союзової реклями в бюлетені при місцевому Відділі КУК у Монтреалі.

Звіт головного радного Андрія Джули

In the Western Pennsylvania and West Virginia area, there were two regional meetings set for our U.N.A. branches.

The first meeting was held in Ambridge on April 8, 1979. This meeting was well attended because secretaries were notified in sufficient time to make plans for this meeting. The second meeting in Derry was very poorly attended due to the fact that insufficient time was given secretaries to plan this meeting. The secretaries were notified 5 or 6 days before the meeting.

Our area organized 104 new members or 60% of the quota set by the organizing department.

The University of Pittsburgh inaugurated a program of micro-filming records of ethnic organizations. I was contacted by the University and asked for the records of branch 161 from its inception on September 30, 1918 thru 1974. In return for our cooperation, our branch now has it's records micro-filmed on three reels.

I was fortunate to organize 13 new members.

Звіт головного радного д-ра Аскольда Лозинського

Завданням кожного члена Головного Уряду Українського Народного Союзу, а особливо головного радного, є допомагати Головній Екзекутиві у виконанні доручень Конвенції чи засідань Головного Уряду та власною ініціятивою змагати за покращання стану Союзу, як і цілости української зорганізованої спільноти. На жаль, за останній рік не одержано жадних доручень зі сторони Екзекутиви. Я мусів сам домагатися будь-якого доручення чи завдання. Ось таким чином я мав нагоду репрезентувати Український Народний Союз у Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті та від початку був назначений Представником ЗУАДК-у до американської харитативної організації CARE в Ню Йорку. Рівнож, як головний радний, я активно включився у відзначення 85-ліття УНС на крайовому відтинку та завершенні цієї річниці ювілейним бенкетом, що відбувся у Ню Йорку при кінці 1979 року.

Як активний член 204-го Відділу УНС у Ню Йорку, я був переобраний заступником предсідника цього ж Відділу та в останньому році, як і минулому, зорганізував 10 нових членів до УНС. На загальному громадсько-політичному відтинку я продовжував виконування своїх обов'язків, наложених даними організаціями так само як і в минулих роках.

Від початку цієї ж каденції, а особливо в останньому році, запримітилось новий напрямок у діяльності Екзекутиви УНС, особливо на громадсько-політичному відтинку. Цей напрям історично записаний на сторінках органу УНС „Свобода", різними звідомленнями та статтями, включно з редакційними. Важко докладно представити ідеологічну суть нового напрямку. Можна лише схарактеризувати його патологічну натуру, мовляв, ми мусимо поборювати усі постанови чи тенденції, які джерельно виходять з націоналістичного „визвольно-фронтівського" нутра.

В наслідку: появилася навіть редакційна стаття в обороні генерала Григоренка та, тим самим, підтримка становища, що немає російського імперіялізму на Україні; головний предсідник УНС очолив комітет для відзначення проф. Кубійовича та т.зв. його енциклопедії, що заперечила існування СВУ-СУМ та окреслила УРСР переємником УНР; знов головний предсідник УНС очолив цілу кампанію на форумі УККА, щоби представника другої братської організації, Української Народної Помочі, не допустити до Секретаріяту СКВУ як представника УККА, хоч цього вимагала ротаційна система, прийнята на останньому Конґресі УККА, та рішення Екзекутиви УККА. Подібних прикладів чимало.

Властиво відчувалось, що УНС через своїх представників з Екзекутиви та т. зв. редактора-емерита, своєю поставою та браком розважливості чи не найбільше загострює контроверзії в нашому еміґраційному суспільстві та попирає диверсії, що діють в некористь політичного розвитку нашої еміґраційної спільноти.

Особисто я відчув „нову політику", коли я написав листа-статтю до редакції „Українського Тижневика", критикуючи обминення других молодечих та студентських організацій, окрім Пласту, у ювілейному числі цього ж часопису з грудня 1979 року. З достовірних джерел довідався, що редакція погодилася опублікувати цього листа з малими поправками. Все ж таки „вужча Екзекутива" УНС перепровадила цензуру, відкидаючи цілу частину цього ж листа-статті, що відносилася до заперечення існування СВУ-СУМ у т. зв. енциклопедії Кубійовича. Врешті зрозумів я, що головний предсідник був покликаний очолювати комітет для відзначення проф. Кубійовича, та, в наслідок того, постановив цензурувати всі завваги щодо діяльности цієї ж особи, не зважаючи на принцип „свободи преси" та, особливо, відповідальности редакційноє колеґії.

У відношенні до заяви ген. Григоренка у журналі „Континент" немає сумніву, я хочу вірити, що члени Екзекутиви УНС не могли погодитися з концепцією шановного генерала. Все ж таки представники УНС стали в авангарді оборони позицій Григоренка на форумі УККА. Вони пропонували відкинення резолюції, прийнятої Крайовою Радою УККА в грудні 1979 року, а навіть переконували, протистатутово, що рішення Крайової Ради УККА не зобов'язує Екзекутиву УККА.

Власне на цьому відтинку, а саме, політично та суспільно-громадському, УНС відограв в останньому році кольосальну ролю. Подібних до вищезгаданої проблем було чимало чи в УККА чи на других форумах. У кожному випадку редактор-емерит подбав, щоби на сторінках „Свободи" була висвітлена лише одна сторона.

Нова політична плятформа УНС, як і другі блискучі задуми Екзекутиви допровадили до того стану, що під організаційним оглядом наша організація підупала як ніколи в минулому. Свідком цього є звіт Головної Контрольної Комісії. Замість бути об'єднуючим бастіоном для української еміграційної спільноти, УНС став в авангарді опозиції до більших націоналістичних та політичних угруповань. Великі заміри Спеціяльної Організаційної Комісії закінчились цілковитим промахом. Навіть видання святочних карток в жадному випадку, мовному чи мистецькому, не відповідало будь-якій українській установі, ба що більше, найстаршій установі, якою є УНС. Часопис „Свобода" затратив значення об'єктивности та політичного унапрямлення, а радше, перетворився у орган деяких членів Екзекутиви та передрук новин з англомовних часописів. Великі досягнення наших піонерів ми зуміли допровадити до руїни в дуже короткому часі. На жаль, досі члени Екзекутиви цього не бачать, або не хочуть бачити.

Д-р А. Лозинський заявив, що він не буде мати довшого додатку до свого написаного звіту, але просить усіх познайомитися з цим звітом, в якому він заторкує справу т. зв. „нової політики" УНСоюзу, яка, на його думку, є головною причиною організаційного і морального занепаду УНСоюзу. При цьому попросив, щоб головні урядовці дали оцінку цієї ситуації.

Звіт головного радного проф. Тараса Шмаґали

This report reflects the 2nd year of my fourth term (14th year) as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association.

My activities, accomplishments, views and opinions, as in my past reports, are outlined as follows:

A. Activity for the Ukrainian National Association.

B. Civic Efforts.

C. Comments and Suggestions

A. Activity for the Ukrainian National Association

1. Ohio Fraternal Congress — Executive Board Member
2. Ukrainian National Association Urban Renewal Corporation — Board of Directors
3. Annual and Organizational meetings — Cleveland District — Cleveland, Ohio
4. Annual Meeting of Supreme Assembly — Soyuzivka
5. Contacts with public officials in regards establishment of U.N.A. Senior Citizen Center

B. Civic Efforts

Each year of my now 14 year tenure as Supreme Advisor I have taken this report as an opportunity to communicate some thoughts and suggestions. A very small number of these have had any impact on our organization. However, I am encouraged by the number of our Brothers and Sisters who read them yearly and urge me to continue pressing for modernization of our Association. So here we go again, with some old and some new thoughts for the good of our Association.

1. Reorganizing Our Organizing Approach

You'd think by now that we would admit that our old methods of organizing members aren't working!! The Reorganization Committee, whose work terminated last year, developed many worthwhile organizing suggestions. I just haven't seen many, if any of these suggestions utilized. If we are to remain a strong, viable, influential force within our community, we must reverse the trend of membership loss which started several years ago. Every year that this trend continues makes it more difficult to reverse.

We need a professional approach to organization. We **must must** realize that we are in competition with other insurance companies and will get very little meaningful support just because we are "Soyuz."

We must take our present types of insurance and package them in marketable programs that are understandable by our now more sophisticated potential members.

We really don't need many, if any "new" policies. What we do need are some fraternal riders such as "Orphan Coverage."

The rest is simple! We pattern our program around any number of presently successful programs developed by other fraternals and isurance companies. We can do this immediately and should.

An integral part of this must be a well-trained professional sales staff. Others have done it — why can't we? The potential is there, right in our own community. Our recruiting efforts have been largely unsuccessful because of our image and lack of aggressiveness. No one really believes that he or she can make a good living selling for U.N.A. Given our present marketing approach that's probably so!

The reorganization of our sales approach should be the highest priority of **all** of executive officers.

2. The U.N.A. Building

I have been a director of the U.N.A. Urban Corporation since its inception. The lack of permanent financing has always bothered me and as a result I recommended the promissory notes which our members now hold. However, even this and the fact that the building is nearly completely leased, hasn't solved our problem with the building. The fact is that we are simply not getting the return on our investment that we should. We can justify our 4%, 5% and 6% returns on some of our bonds, because in the short and long run it would hurt us to sell them. Can we really justify this type of return on the building? Sure, we have used it as an image builder, but you can buy a lot of P.R. with the kind of money we could be making with this investment elsewhere. Since we are tax exempt, we cannot take the tax advantages that a private owner would have. These tax advantages might make the building an attractive investment to someone else. As a matter of fact, at the lower interest rates of last year, fully leased we could sell it at a profit.

I strongly feel that when those conditions exist again, and they may in the near future, we should sell the building. That's right — we should sell the building. Then we could either lease our present space or build a smaller structure at Soyuzivka, preferably the latter. The building at Soyuzivka could house our Main Office and expand appreciably our guest facilities. In

addition, we could subsidize any Senior Citizen project at Soyuzivka or elsewhere. We might not be getting any more of a return on the investment, but at least we'd be serving our membership!

3. Sophomore Slump

In our American high schools and colleges, the second or sophomore year is called the "Sophomore Slump." The first year of any new effort, like starting high school or college, is always marked with evaluating and setting goals and much enthusiasm in meeting them. More often than not in the second year, there sets in a "letdown" or "slump" which has been labeled the "Sophomore Slump." I feel that our new administration has gone through its Sophomore Slump this year. There have been many outside factors that have added to the slump. It was far from simply a loss of enthusiasm or lack of effort which caused it.

Primary among these were the major events which occured both in the Ukrainian political and religious communities. We as an Association, and our individual officials reacted to those events, perhaps at times when we should not have. Many hours were spent on these problems when they probably should have been spent toward some of the goals set in the Freshman year. Unfortunately we got involved in some business we didn't belong in and let our own business slide.

The Sophomore year is a critical year in that if you don't catch yourself and get back on track you flunk out. I feel we have to get back on track — go back to the goals and enthusiasm of our Freshman year. The goals and enthusiasm which were centered around the rebuilding of our organization through the rekindling of the fraternal spirit and revamping our methods of attracting members.

Звіт головної радної Анни Гарас

Звітуючи за останній рік моєї каденції, то впершу чергу треба згадати, що рік 1979 був відмінним від інших років. У тому році ми відзначили світлий ювілей найстаршої української установи в діяспорі, а саме 85-річчя УНСоюзу. Вісім з половиною декад проминуло від часу коли наші піонери мозольною працею у невідрадних обставинах поклали гранітові підвалини під ту Богом благословенну, загально громадську установу. Для вшанування їхньої пам'яті, союзові Округи влаштовували святочні імпрези і бенкети.

Якщо йдеться про мою працю, то слід згадати, що крім обов'язків головної радної,я також була головою Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Лігай Веллійської Округи і секретаркою 47-го Відділу в Бетлегемі. А якщо говорити про громадський сектор, то і його не занедбую. Поперше належу до головної Управи ОЖ ООЧСУ, де виконую обов'язки організаційного референта. Також, належу до 4-го Відділу ОЖ ООЧСУ в Аллентавні, де сповняю обов'язки секретаря. Рівнож належу до 91-го Відділу СУА в Бетлегемі, де я є членом Контрольної комісії. Крім того я є членом Українського Карпатського Союзу, де я є головою Контрольної Комісії при Головній Управі.

Повертаючи до ювілейного року УНСоюзу, то Округа Лігай Веллі, яку очолюю як голова, відзначила 85-річчя святочним бенкетом 13-го жовтня 1979 року. Головним промовцем під час бенкету був колишній головний предсідник, а тепер почесний член Головного Уряду УНСоюзу Йосип Лисогір. Обов'язки тостмайстра сповняв союзовий організатор Степан Гавриш. Участь в бенкеті брали голови сусідніх Округ, а саме голова Округи Ню Йорк головний радний Микола Хоманчук, голова Філядельфійської Округи Петро Тарнавський і касир тієї Округи Іван Данківський. Присутнім був також і голова Округи Твердого Вугілля Тимко Бутрей та члени Управи Округи — секретар пані Галина Словік і касир Адольф Словік.

Задержуючи добросусідські відносини зі сусідніми Округами, як голова Лігай Велійської Округи ,я брала участь у Фестивалі Округи Твердого Вугілля, яким відзначено 85-річчя УНСоюзу, 27-го липня м.р. Я також, як голова, брала участь у ювілейних святкуваннях 85-річчя УНСоюзу Філядельфійською Округою, що відбулося 30-го вересня м.р. Крім того я брала участь у бенкеті для вшанування 80-ліття заслуженого союзового і громадського діяча Івана Данківського, якому цю несподіванку приготовила Філядельфійська Округа.

Рівнож як голова, я брала участь в Конференції голів, яка відбулася 2-го квітня м.р. на Союзівці.

Як голова Округи, то в першу чергу я завжди в контакті з усіма урядовцями приналежних Відділів до Лігай Веллійської Округи. При тому я докладала всіх зусиль, щоби секретарі Відділів були активними в організаційній ділянці. В наслідок того всі 12 Відділів, що належать до Округи мали придбаних нових членів в ювілейному році і за це Округа одержала спеціяльну почесну плякету. Округа придбала 85 нових членів і цим же виконано квоту на 85 відсотків. За жертвенну працю секретарів Округи висловлюю усім мою щиру подяку.

Відділ 47-ий, де я є секретаркою,придбав 37 членів, а з того я сама придбала 25 членів і тим же уже в 14-ий раз стала членом Клюбу Заслужених Організаторів.

Вважаю за доцільне згадати і це, що, як головна радна, я не одержала в минулому році від Екзекутивного Комітету жадного припоручення на будь-яку репрезентаційну поїздку, помимо того, що це був ювілейний рік Батька Союзу. Коли я їхала до сусідніх Округ, то їхала як голова Лігай Веллійської Округи.

Звіт головної радної Гелен Олек

Immediately after our last annual session, I went on to Rochester, N.Y. for the 14th Annual UNA Bowling Tournament. Say what you will, but these tournaments draw a nice group of bowlers from the Midwest and create a good deal of interest in the host city. A group of 32 bowlers flew to this tournament from Chicago. If we can only get a few more cities involved, and especially in the State of Ohio which is located in the heart of the Midwest, it would create more interest, activity and enroll new members — and this is what we need.

Early in June of 1979 I presented the UNA scholarship awards to the top graduates at St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Cathedral School and these are always accepted with much enthusiasm and appreciation.

I participated in some of the events held in our city pertaining to Valentine Moroz.

Attended the 30th Anniversary Dinner Dance of The Plast Organization and extended a sincere "previt" and best wishes from UNA.

Branch No. 259, Birth of the Holy Virgin Society, celebrated their 70th Anniversary with a mass on Sunday, November 18, 1979, followed by a dinner. This was very nicely arranged by the secretary, Julia Guglik, and her committee, and well attended, and I was invited to say a few words.

I represented UNA on the Committee for the Reception of Prof. Dr. Volodymyr Kubijovich, Editor-in-Chief of The Ukrainian encyclopedia, in Chicago, and at the very well attended banquet I extended sincere good wishes from U.N.A. and also mentioned that U.N.A. was the first to donate $100,000. to the Ukrainian encyclopedia project, which remark received a big hand.

As a member of the Credit Committee of the Selfreliance Federal Credit Union for the past ten years, I always extend greetings from U.N.A. to the membership at their annual meeting.

Also attended the annual meeting of Lions Br. No. 399, where I was very warmly received.

I cooperate and work with the Chicago District Committee and assisted in the celebration of the 85th Anniversary of the Ukrainian National Association. At this event I was very surprised to learn how old some of the branches in the Chicago area were. Dr. Flis had the main address and ended with statistics of this branch information which was of interest to the people present. It also alerted me to the fact that our "young" Branch NO. 22 was 45 years old.

I continue to sponsor UNA bowling teams and UNA radio spot announcements and ended the year with 18 new members.

Звіт головного радного Василя Дідюка

У цьому звітовому році Український Народний Союз переступив 85-річчя свого існування й праці для добра українських спільнот в ЗСА і Канаді, а почерез них і для цілого українського народу. Перелистовуючи пожовклі сторінки писаної історії УНС, знаходимо у них чітке віддзеркалення тодішніх обставин і труднощів та перешкод, які полягали на процесах національної свідомости, матеріяльних і правно-моральних почуваннях наших еміґрантів, піонерів-будівничих УНС.

Роздумуючи над цим, приходимо до висновку, що тодішню ситуацію, змогла перемогти тільки здорова ідея взаємної братсько-допомогової праці УНС, та сильної віри у свою, і українського народу будучність. І, так сталося! З початкових тяжких і скромних заложень братсько-допомогової ділянки УНС перетворився у сильну соборницьку і національну установу українських людей в ЗСА і Канаді, що зчасом стала великою і провідною силою суспільно-громадського життя.

Ідею створення української братської організації, що вже рік перед тим, розпочала пропаґувати перша українська газета в ЗСА „Свобода", яка під керівництвом її організатора, а опісля і УНС — сл. п. о. Г. Грушки, що за Шевченком,... на „сторожі поставив слово", увінчалася успіхом. Українська національна ідея і тверда віра, перемогли, а „Свобода" і УНС стали речниками, не тільки українських спільнот у двох країнах, але теж самостійно державницьких змагань українського народу за самостійну соборну українську державу. Це було „єдине на потребу"; це був сильний фундамент, на якому ріс й розвивався УНС. Цю правильну настанову і заложення, на протязі довгого часу існування „Свободи" і УНС, проводили й обороняли керівники УНС, яку також беззастережно піддержувала українська спільнота в ЗСА і Канаді, що дуже допомагало УНС збільшувати свої ряди членами і читачами.

Зокрема УНС зріс й зміцнився морально і матеріяльно по Другій світовій війні, коли нова хвиля утікачів-еміґрантів зміцнила його ряди. На протязі 85 років УНС, перемагаючи різні перешкоди, розвивався і непохитно стояв на засадах національної єдности і безкомпромісової боротьби українського народу за визволення. Ми не мали найменшого сумніву, що славний ювілей УНС буде належно відзначено. На жаль, з якихось, ще досі невиясненних причин, за виїмком бенкету в Ню Йорку — ювілейні святкування УНС пройшли більш, чим скромно! Дуже мало уваги цій славній річниці УНС присвятила і „Свобода", яка немов, на якесь спеціяльне замовлення, у цьому ювілейному році заповняла свої сторінки контроверсійними матеріялами, непотрібними дискусіями, які ніяк не могли сприяти ювілейному настроєві цілої української громади. Мабуть не такого відзначення 85-річчя сподівалися колись наші піонери-засновники УНС!

Мої обов'язки головного радного

Обов'язки головного радного УНС реґулюють статутові і звичаєві норми. Тому, що на протязі минулого року майже нічого не змінилося, а тим більше в Канаді, тому і мої обов'язки головного радного, тотожні з минулорічними.

Коли в Канаді не стало організатора, т. зв. Канадського Представництво під проводом сенатора П. Юзика, яке хоч немає екзекутивних, ані фінансових прероґатив, шукало на своїх дворазових засіданнях усіх можливостей поправити досить невідрадну — хоч і не гіршу, як в ЗСА — ситуацію УНС. Вправді з приходом до праці обласного організатра п. Т. Волошина організаційна сторінка дещо поправилася, однак Головний Екзекутивний Комітет підходив й підходить до союзових справ в Канаді дуже поверховно, та з позиції неґації, що ніяк не сприяє позитивній розв'язці союзових справ в Канаді, де є дещо відмінні форми організаційного, суспільно-громадського життя, та державні закони у ділянці цієї праці.

На запланованих Головним Екзекутивним Комітетом окружних організаційних зборах в Торонто, я не мав змоги бути присутнім, бо повідомлення про них (вирізок з газети) одержав день перед їхнім відбуттям, з цієї причини я не зміг змінити своєї запланованої поїздки, пов'язаної із моєю професійною працею. Брав участь у загальних зборах Торонтонської Округи, на яких головою був обраний мій довголітній союзовий співпрацівник, секретар 407-го Відділу УНС — п. В. Шаран. Торонто є осідком багатьох крайових і міжкрайових організацій. Тут відбуваються великі імпрези, з'їзди, зустрічі, зібрання і т. п., на яких запрошують представників різних організацій, установ, товариств. Запрошують, як і колись УНС, на жаль, нашого представника майже ніколи немає, що дуже від'ємно впливає на „громадський статус" УНС. У минулій каденції я заступав один-одинокий раз УНС на святі Торонтонської Єпархії в червні м. р.

Канадська Канцелярія, „відкрита" і „закрита", не має жадного зв'язку з членством і громадою, не має такого і теперішній обласний організатор, бо його навіть не запрошують на Окружні збори, Округи, в якій повинен знати людей і організувати членів (Ст. Кетеринс). У такій ситуації мені приходиться у багатьох випадках, на базі „давнього знайомства" зі секретарями, управами Округ і широким членством, що його я колись постарався записати в членство УНС, добровільно, по дружньому допомагати у різних справах. Тому часті телефони, відвідини і листи приходили і приходять з різних частин Канади у союзових справах. У цьому році, у додатку до асекураційних проблем, доходили й інші, що відносилися до „політики" УНС і „Свободи". Вже традиційно практиковані досі святкові привіти у пресі (Різдво і Великдень) мали позитивні наслідки, бо часто прочитавши їх, дехто в Канаді довідувався, що існує УНС. Уже другий рік не подається їх до преси, і то зокрема до преси, з читачів якої і досьогодні рекрутуються нові члени. Невпорядковані, дуже коштовні радійові оголошення, які через відсутність нових текстів оголошень, а часто перекручених і неправдивих, більше шкодять, як допомагають. Кількакратне моє звернення про упорядкування цієї коштовної справи, не увінчалося успіхом.

Побіч згаданих уже обов'язків головного радного, що випливали зі звичаєвих норм, статут передбачує, що головний радний виконує ще обов'язки, які йому доручає Головний Екзекутивний Комітет. На протязі минулого року таких доручень я не мав. Вправді, у Торонто кілька разів був головний предсідник і заступник, але вони не мали змоги, або охоти, хоч би телефонічно запитатися, що чувати з Союзом? Про їхнє перебування в Торонто, я часто довідувався пізніше і часто з неґативними коментарями, що не конечно добре впливали на „союзову атмосферу" не тільки в цьому місті, але, мабуть, і цілій Канаді. Вправді цим я не хотів би нікому дорікати чи обвинувачувати! Із „Свободи" вичитую, що обов'язки деяких членів Головного Екзекутивного Комітету УНС такі великі і різнородні, що можливо для союзових справ не мають надто багато часу! Однак, відкидаючи все, в ім'я добра УНС і українських спільнот в ЗСА і Канаді, треба з підкресленням ствердити, що минулорічна наша праця і теперішній стан вимагають конечної і негайної поправи.

Мої спостереження і висновки

Аналізуючи пройдений рік нашої праці, треба з прикрістю ствердити, що вона у багатьох випадках недостатня. УНС — досі престижева, національно-соборницька, братсько-допомогова і загально-громадська установа, дуже втратила на престижі і авторитеті. Ці ствердження роблю на базі організаційної ділянки, та „реакції низів". У лютому ц. р. місячно придбано в ЗСА і Канаді — 190 членів (Канада — 33) з таким штабом платних людей, то це дає достатню підставу твердити, що таки не все „гаразд"! Я думаю, що всі ми знаємо причини. Головний Уряд на своєму річному засіданні мусить докладно їх проаналізувати, обговорити і винести такі рішення, щоб докорінно змінити теперішній стан. УНС — є братсько-допомоговою установою з чітко соборницьким і національним установами, у якій членами є всі прошарки наших станових, релігійних, суспільно-громадських і політичних напрямків.

У зв'язку з поведінкою деяких членів Екзекутиви в площині т. зв. „політики", піддержка і друкування на сторінках „Свободи" різних контроверсійних течій, несприятливих великій більшості членів УНС і цілої української вільної спільноти, безперестанна дискусія, з чим УНС не мав і не повинен мати нічого спільного — насторожили українство, що звело УНС до стану, мабуть, найбільшого занепаду і непопулярности у своїй понад 85-річній і благородній діяльності.

Ані організування кредитівки, ані організування водних поїздок, продаж святкових карток (контроверсійних), ані постійні роз'їзди (потрібні і непотрібні) не допомагають Головному Екзекутивному Комітетові розв'язувати союзові справи. Часто нарікаємо, що у нас і так вже забагато політичних партій, то чому має ще і політикою, чи вірніше „політиканством" займатися УНС? Тому залишім політику — політикам, бизнес — бизнесменам, а посвятім увагу справам Союзу! Оправдування і безперебійні натяки, на якісь уявні привиди і від когось(?) перешкоди у рості УНС — є звичайним прикриванням своєї невторопности. Мовляв, все було б у нас добре, щоб — ось такі і такі нам не перешкоджали!

Союзовий віз, що котиться стрімголов вдолину, мусить бути задержаний, не в ім'я нарікань і контроверсій, але в ім'я української справи, для якої був тому 85 років створений УНС. Стаття в „Свободі" проф. І. Телюка — головного контролера мала знамениті думки, які могли б стати розв'язкою багатьох наших проблем, і „відполітикування" УНС. З його думками цілком погоджуюся, за виїмком самого заголовку статті. Я переконаний, що немає УНС на роздоріжжі, так як немає на роздоріжжі ніякої іншої установи, організації, партії чи навіть держави. На роздоріжжі у таких випадках є їхні керівники!

Я твердо переконаний, що мої, хоча тільки деякі, зауваги і спостереження знайдуть повну піддержку у тих членів Головного Уряду, яким добро української спільноти в ЗСА і Канаді; і добро українського народу лежить на серці. Спільними силами і доброю настановою стараймося виправити наші недотягнення. Залишім УНС таким і для того, для чого він був створений нашими піонерами тому 85 років!

Звіт головного радного інж. Мирослава Кальби

І знову проминув рік часу від останніх наших Річних Нарад, та на Заході, без змін. Попереднього року звіт мій обмежився до кількох речень, а це тому, що я припускав, що новообраний предсідник та головний організатор не мали ще можливости як слід запізнатися із усіма проблемами, які існують по Округам чи Відділам та охопити цілости справ. Тому вважав, що моїм обов'язком є особисто представити їм ситуацію західніх Відділів, та представити можливості направити недоліки та вказати на можливості їхніх розбудов та зросту. Я постійно підкреслював, що без посереднього контакту, без живого зв'язку треба рахуватися з тим, що ті Відділи зчасом самозліквідуються, якщо не поправиться існуючого стану. Як приклад я вказав на один Відділ у моїй Окрузі, який від довшого часу уже не приєднує членів, а там є люди які бажають працювати для УНСоюзу, є такі які бажають забезпечитися і то на дещо більші суми, але немає кому їх оформити. Вони не звертаються з тим до Головної Канцелярії бо уважають, що на це у них є свій Відділ, та чекають на це, що хтось таки зацікавиться тим, прийде до них та направить усі ті недоліки. Я звертав рівнож увагу на шкідливий стан, який заіснував, а саме, що усі Округи щорічно відбувають свої Річні Збори, а лише Центральна Округа не користає тим правом і її дискримінується, як рівнож голова Округи ніколи не був запрошуваний на з'їзд Голів Округ та тим лише він один, як голова, був також дискримінований. Вказував я не це, що якщо на будуче справ тих не направиться та не оздоровиться відносин, то мусимо рахуватися з тим, що ті Відділи будуть цілковито підупадати, а з ними і в майбутньому наступатиме занепад і цілого нашого Союзу. І бачимо вже тепер, що воно до того прямує. Хвалимось стало, що ми грошово зростаємо, а не дбаємо про те, що членство з кожним роком маліє. З повищого виходить, що ми нашою господаркою допровадимо до того, що настане час що залишимося без членства із мільйоновими маєтками. І що тоді? Кому в користь буде тоді УНС?

Після вислухання усіх наших союзових проблем, та моїх порад, як цей невідрадний стан направити, приобіцяно мені, що все це в якнайкоротшому часі буде справлено, згідно з представленими моїми суґестіями та порадами. Та як каже наша пословиця: „Обіцяв пан кожух — тепле його слово"!

Та, на жаль, за останній рік не було ані згадки про ті справи з боку Головного Екзекутивного Комітету, а тим самим стан не поправився але погіршився. В міжчасі одержав я лише одинокого листа від головного організатора в справі Відділу, який не приєднує членів, з проханням про мою інтервенцію в тій справі у відділових урядовців, а зокрема у секретаря, та щоб постаратись, щоб оживити Відділ. Листа того я завернув зі заміткою та виясненнями, що це саме той Відділ, про який я точно обговорював на останніх Річних Нарадах, і що там є охочі люди до праці і кандидати в члени, але треба було справи ті полагодити згідно з моїми порадами і рекомендаціями. Та, на жаль, дотепер ані згадки не було про це.

Чи можемо мати надію, що при такім ставленню справ наш УНСоюз буде зростати? Виглядає, що комусь залежить на тому, щоби ми в членстві не зростали, лиш навпаки, щоби ми маліли, або і на тому, щоби мені як радному зв'язати руки над розбудовою нашого Союзу. Тому і праця моя в тому році обмежилася лише до наших Річних Нарад.

Та членство із такого стану, який тепер існує, чимраз більше невдоволене, та з тим звертається до мене як до Головного Радного, представляючи їх як недоліки, які заіснували як в Союзі та і в „Свободі", і які то справи буду порушувати при їхніх обговореннях на Річних Нарадах.

Як секретар 226-го Відділу, про свою працю в ньому та про приєднування нових членів звітую на Річних Зборах Відділу, а зі своєї громадської чи політичної праці звітую на зборах українських чи американських товариств, у проводах яких я працюю. Тому знову це підкреслюю, як і попередніми роками, та домагаюсь того, щоби на наших Річних засіданнях головні урядовці звітували лише зі своєї праці, як члени Головної Управи УНСоюзу.

Рівнож не звітую із праці в Окрузі, бо вона вже від багатьох років не мала можливости відбути свої Збори. Розв'язавши цю Округу, я повідомив про це головного організатора та жадав, щоби її більше не виказувати у звітах, а Відділи Округи прилучити до необ'єднаних. Помимо того, я одержав сьогодні знову виказ за перших 3 місяці із Центральної Округи із сумним вислідом без придбання членства.

Тому ще раз хочу пригадати Головному Екзекутивному Комітетові, що через їхнє „вирозуміння" та „батьківську" опіку, Центральна Округа перестала існувати, і її на будуче прошу не виказувати у своїх звітах.

Звіт головного радного Миколи Хоманчука

Свій звіт складаю з почуттям пошани до попередніх витривалих працівників на ниві розбудови великої й престижевої кількадесятмільйонової української установи — Українського Народного Союзу. Заразом прикро думати, що союзові справи не поправляються, а навпаки занепадають, доказом чого є великий спад організаційної активности. Які причини цього стану? Де закопане лихо? Ці питання це окрема тема, а звіт належить обмежити до конкретних інформацій про пророблену працю на пості головного радного УНС, голови Округи Відділів УНС Ню йорку й околиці, та секретар 5-го Відділу УНС в Асторії.

1 Отож,як головний радний, я був учасником на Річних нарадах Головного Уряду, що відбулися в травні 1979 року, на Союзівці в Кергонксоні. Під час тих нарад брав активну участь в дискусіях, а зокрема над підручником для навчання молоді п.н. „АБВ", автором якого є п. Джуравець. Під час нарад створено при Головному Уряді комісії з метою пожвавлення праці в тих ділянках і я, як член увійшов до комісій:Фінансової й Організаційної,та на жаль, ці комісії не проявили в році жадної діяльности.

2. Як ентузіяст праці для розвитку УНС вже шостий рік очолюю Управу Відділів Округи Ню Йорку і околиці, яка охоплює 33 Відділи. Цілий час я старався, щоб ця Округа поправил[illegible] й оживила свою активність,тому в минулому році пере[illegible] чотири організаційні збори, на яких були

присутні головні урядовці. Вони інформували секретарів і представників Відділів про фінансовий і організаційний стан УНС, та закликали їх до інтенсивної праці, особливо до організування нових членів. Відбув також кілька засідань з Управою Округи в справі підготови бенкету для відзначення 85-річчя УНСоюзу, який відбувся в листопаді 1979 року в готелі Рузвелт в Ню Йорку з імпозантною програмою, а зокрема з участю головного промовця письменника Уласа Самчука, та відзначення грамотами довголітніх членів по Відділах.

У звіті хочу підтвердити, що наша Округа співпрацює із сусідніми Округами Ню Джерзі. Користаючи із запрошення головної радної А. Гарас, голови Округи в Лігай Веллі, я брав участь у бенкеті, яким ця Округа відзначила 85-ліття УНС, як також в Союзовому Дні, що влаштували його чотири Округи УНС Ню Джерзі в Українському селі Бавнд Бруку. Приємно провів час і на пікніку в Йонкерсі, де секретарка 6-го Відділу УНС п-ні Марія Кульчицька зуміла привабити до співпраці й Відділ Українського Братського Союзу та спільними силами відбути Союзовий День. Належить згадати й про те, що я, як головний радний і голова Округи, репрезентував членів УНС Нюйоркської Округи на святі в Елленвіллі з нагоди ювілею 30-річчя виховної праці Спілки Української Молоді Америки, та на їх бенкетах, влаштовуваних з тої самої нагоди Осередком ім. М. Сороки в Асторії й Осередком ім. Ген. Тараса Чупринки в Ню Йорку. Рівнож як репрезентант, я був на святочнім обіді 64-го Відділу СУА, яким цей Відділ відзначував своє 30-річчя на гостині у Владики В. Лостена з нагоди його ім'янин, та у посадника Ню Йорку в дні 22-го січня — проголошення Проклямації Незалежности України.

Крім згаданого Відділу в Йонкерсі з приємністю інформую й про інші гарні Відділи нашої Округи, з якими вдержував постійно контакт та служив порадами чи то в особистих, чи телефонічних розмовах. До тих Відділів належать: 194, 361, 327, 204 та 5 в Асторії, де я сповняю обов'язки секретаря вже чотирнадцятий рік, організуючи в пересічному біля 30 нових членів річно, защо був відзначений почесною грамотою УНСоюзу та десять років належав до Клюбу Заслужених Союзовців. У минулому році зорганізував 26 членів. На річних Зборах тих Відділів репрезентував я Округу УНС Ню Йорку й мав нагоду на основі звітів Управи пізнати й оцінити їх велику й успішну працю для скріплення нашої фінансової твердині в діяспорі.

3. Багато уваги й часу я присвячував суспільно-громадській ділянці, зокрема, як касир і фінансовий референт Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку та інших комісій. Належу також до Крайової Ради УККА й брав участь у всіх нарадах і засіданнях тієї установи нашої спільноти в ЗСА.

Подана моя діяльність, поза щоденною заробітковою працею, заповняла всі вільні хвилини мого життя протягом звітового року.

На закінчення складаю щиру подяку всім союзовцям за співпрацю, зокрема ред. Володимиру Левенцеві за гарні дописи про працю нашої Округи.

Звіт головного радного Романа Куропася

Перебіг праці за минулий рік дає нам можливість бачити, котрі з плянів зреалізовано для добра і росту Українського Народного Союзу. Всього не зроблено, тому я думаю, що нашим обов'язком на річних нарадах є окреслити наш дальший плян реалістично і тверезо і зайняти становище до проблем, котрі не є легкі до розв'язання, як теж до росту УНСоюзу.

Моя праця для УНСоюзу була різноманітна і цікава.

1. Брав активну участь у праці 20-го Відділу, як його секретар.

2. Зорганізував 10 членів.

3. Як заступник голови Окружної Управи, виконував все, що було мені доручено.

4. Зорганізував для сеньйорів Детройту, околиці й Канади успішну прогулянку на Союзівку. 47 українців мали змогу відбути приємні вакації на своїй оселі.

5. Репрезентував УНСоюз на бенкеті в честь Валентина Мороза, на зустрічі з Ніною та Святославом Караванськими, на відзначенні 30-ліття смерти ген. Тараса Чупринки, на 30-літті Спортового Товариства „Черник", де вручив 100 дол. від Головного Уряду УНСоюзу, на загальних зборах Відділу УККА Південно-Східнього Мічиґену, на відкритті пластових таборів.

6. Допоміг у праці в першому річному футбольному спортовому таборі „Черник".

7. Брав активну участь у три-денному фестивалі школи Непорочного Зачаття.

8. Був активним у наступних товариствах і їх управах:

а) директор у Кредитівці „Будучність"

б) директор у корпорації „Українське Село" — корпорація для побудови дому для старших віком

в) заступник голови у детройтській філії АБН

г) кореспонденційний секретар у шкільній організації при школі Непорочного Зачаття

г) вільний член Управи Спортового Т-ва „Черник".

Вважаю, що по Округах мусять бути зорганізовані секретарські курси, що дасть охоту і можливість краще працювати. Слід включати молодих до праці, давати їм нагоду брати на себе відповідальність. Треба активізувати членство такими засобами, як подорожі, прогулянки, спортові змагання, щомісячні зустрічі.

Вірна праця УНСоюзу на протязі 85 років для добра українського народу все є закликом для активности. Вірю, що й надальше охота та здійснення плянів будуть для нас першим завданням. Праця УНСоюзу мусить бути упорядкована по Відділах, як теж і по Округах. Живий зв'язок з членством мусить бути метою будучого відродження. Треба підбирати якнайкращі сили, щоб у той спосіб забезпечити будучність УНСоюзу, а при тому будучність кожної української людини.,

До свого писаного звіту Роман Куропась дав поправку, що він у звітовому році зорганізував 8 нових членів, а не 10, як подав помилково.

Звіт головного радного Михайла Сороки

Беручи участь в засіданнях Головного Уряду УНС в минулому році тут на Союзівці, я входив до складу кількох підкомісій, які працювали в перших днях нарад та які радили виключно в організаційних справах.

По закінченні праці Спеціяльної організаційної комісії, в дальших нарадах я був членом спортової та організаційної комісій. З рамени УНСоюзу був активний на суспільно - громадському відтинку.

Минулий рік був Ювілейним роком не лише УНС, але також багатьох установ та організацій в нашій метрополії, які починали своє існування тридцять років тому. В минулому році більшість з них відзначали свої ювілеї різними імпрезами. На запрошення тих організацій я брав участь в їхніх святкуваннях та виголошував привітання від УНСоюзу, зокрема з нагоди 30-ліття Осередку СУМА ім. Миколи Павлушкова в Чікаґо, на бенкеті з нагоди 30-ліття УСТ Леви в Чікаґо та 30-ліття 8-го Відділу ООЧСУ в Чікаґо.

Також брав участь у загальних зборах кількох організацій та складав привіт від УНСоюзу.

З рамени УНСоюзу я брав активну участь в Підготовчому комітеті, який організував зустріч громадянства з представниками СКВУ та УККА з рамени фінансово-господарської Ради при СКВУ, як також у кількох інших імпрезах і зборах, де заступав УНСоюз.

На союзовому відтинку в Окрузі співпрацював з обласним організатором п. Б. Дейчаківським в організуванні членів УНС. А коли він в другій половині року до тієї праці не повернувся, то я сам був в контакті зі секретарями Відділів та заохочував їх до праці на організаційному відтинку.

Брав участь в нарадах голів Округ, які відбулися в лютому цього року в Головній Канцелярії УНС в Джерзі Ситі, де обговорено ряд питань відносно поліпшення організаційної праці.

В Окрузі відзначено 85-ліття УНС. Підготовці тієї імпрези треба було присвятити багато труду і часу. Головним промовцем на тих святкуваннях був головний предсідник д-р І. Флис.

Як голова Округи, скликав я два рази ширші організаційні наради секретарів та інших відділових урядовців і конвенційних делеґатів для обговорення організаційної кампанії присднування нових членів до УНС. В одній з таких нарад брав участь головний організатор пан В. Оріховський.

Крім того, я виконую обов'язки секретаря 136-го Відділу УНС і в ньому квоту придбання нових членів виконав на 100 відсотків.

Крім вище згаданого, як член кількох організацій брав активну участь в громадському житті нашої Громади.

Оце кілька скромних рядків про виконування моїх обов'язків на союзовому та громадському відтинках.

Звіт головного радного Євгена Репети

Брав участь у нарадах Окружного Комітету УНС Детройту.

Виконував функції голови 146-го Відділу УНС в Детройті.

Брав участь у Річних і Організаційних Зборах Відділів УНС Округи Детройт.

Заступав УНС на градуаційних святкуваннях Української Вищої Школи Непорочного Зачаття у Гемтремку та вручив нагороди для кращих учнів-випусників цієї школи.

Був членом дирекції Українського Культурного Центру в Детройті.

Мої поради

1. Головний Уряд на своїх річних нарадах повинен винести рішення про обмеження часу Конвенції. Витрачувати сотки тисяч долярів на Конвенцію з громадського погляду — це злочин. Обмежити Конвенцію до трьох днів, а заощаджені гроші дати на потреби культури і молоді.

2. У світлі великих змін, що заіснували на забезпеченевому полі, а також з огляду на брак людей до праці у всіх ділянках, особливо в ділянках продажу забезпечення і пресовій, змагати всіми засобами до об'єднання наших братських союзів.

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт головного контролера д-ра Богдана Футея

Д-р Богдан Футей повторив своє, вже давніше висловлене твердження, що члени Екзекутиви повинні багато краще використовувати їхні побути в терені з нагоди зборів Окружних Комітетів, а не так, як вони це практикують — приїжджають, відбувають засідання і зразу повертаються домів. Свій побут в терені вони можуть використати, щоб розв'язати різні проблеми, які там існують. Можна поговорити зі секретарями, заохотити їх до праці, а навіть розглянутися за організаторами. В дальшому він сказав, що перед тим, поки почнеться аналізувати працю цілого УНСоюзу в Америці чи в Канаді, треба докладно познайомитися з працею Відділів поодиноких місцевостей. Перевіряючи організаційний стан поодиноких Округ, його заскочила Округа Чікаґа, яка на протязі 1979 року втратила понад 300 членів, помимо того, що в Окрузі живе заступник головного предсідника і ще інші члени Головного Уряду. Сім Відділів згаданої Округи втратили кожний між 20 до 80 членів. На його думку, причиною цього є брак постійного організатора, який наглядав би над організаційною працею. Звільнення Богдана Дейчаківського з посту постійного організатора на Округи Клівленду, Чікаґа і Янґставну досить неґативно вплинуло на організаційну працю тих Округ. Порушив справу, яку вже декілька разів заторкував на засіданнях Головного Екзекутивного Комітету, а то потребу перенесення пам'ятника о. Грушки з ґаражу, в якому він є тепер захований, а де теж не є безпечно, на Союзівку, або біля будівлі УНСоюзу в Джерзі Ситі.

В минулому році д-р Б. Футей приєднав 11 нових членів. Брав участь у річних нарадах Головного Уряду, у нарадах Стипендійної Комісії, у двох контролях, засіданнях Екзекутиви з дорадчим голосом та нарадах Окружного Комітету Клівленду.

Звіт головного контролера проф. Івана Телюка

Проф. Іван Телюк перевів на підставі прочитаних звітів членів Головного Уряду аналізу праці УНСоюзу і застановився над тим, що можна б зробити, а що треба б зробити, та над тими додатковими коштами, які треба вложити в якусь акцію і які будуть з цього прибутки. Продуктивність УНСоюзу, тобто прибуток нових членів, паде вниз. Останнього року можна було теж помітити зменшення приходу з вкладок. Ствердив, що кожна організація має періоди більшого чи меншого росту, але коли організація тратить річно одну до двох тисяч членів, то це викликує неґативне наставлення до організації. Треба конечно застановитися над способами, які привернули б ентузіязм громади для УНСоюзу. Існує ще проблема чисто економічного характеру. У поданих звітах він ніде не бачив проаналізування поодиноких акцій, тобто, які користі має УНСоюз з кожної з них. Він не має на увазі виключно фінансові користі, але теж і моральні. Порушив справу Спеціяльної Організаційної Комісії і ствердив, що її створення було добрим потягненням. Поради, які давала ця Комісія не були належно використані, бо кожна акція повинна бути поширена на цілу організацію, а не робити її спорадично. Члени Головного Уряду повинні б на цих нарадах зробити підсумки з пророблеçної праці, винести певні рішення та не зражуватися невдачами.

Головні контролери **о. митрат Степан Біляк** та **д-р Богдан Гнатюк** не мали ніяких особистих звітів, крім звітів із контролі.

Звіт головного контролера мґра Івана Геврика

Мґр Іван Геврик подав, що він особисто приєднав у 1979 році 25 членів до УНСоюзу. Бере живу участь в різних громадських організаціях міста Вінніпеґу, як і поза ним. Є представником УНСоюзу в Президії Комітету Українців Канади, старається по змозі репрезентувати УНСоюз при кожній нагоді та при кожній зустрічі. На останній Конвенції його організовано критикували за те, що у своєму особистому звіті подав, до яких організацій він належить. На жаль, ті головні урядовці, які його за це критикували, тепер це саме зробили і подали, до яких організацій вони належать. Твердив, що союзовці не сміють допустити до того, щоб УНСоюз опанувала та, чи інша партія, бо тоді Союз перестане бути народним і перестане бути демократичним, як теж не буде загальноукраїнською установою. В УНСоюзі є всі потрібні, бо коли ми є в УНСоюзі, ми маємо бути тільки союзовцями і говорити про ріст і розбудову УНСоюзу, бути в повному значенні слова союзовцями, а не партійними людьми одної, чи другої партії. Для прикладу він навів факт, що покійні сл. п. Дмитро Галичин, головний предсідник УНС, і сл. п. Григорій Герман, головний секретар УНС, були провідними членами організації ОДВУ в Америці. Але з хвилиною, коли вони зайняли провідні місця в УНСоюзі, вони виступили навіть з рядів членів організації ОДВУ, а залишилися членами УНСоюзу і віддались виключно справі УНСоюзу. Багато було мови про Валентина Мороза. На його думку, УНСоюз поступив відносно нього так, як загальна українська допомогова установа. Відносно того, що УНСоюз починає падати в числі членів мґр І. Геврик сказав, що цю справу він порушив ще під час головування Й. Лисогора на одному засіданні голів Окружних Комітетів. Він тоді вже сказав, на підставі переведених контроль в УНС, що Союз буде падати. За це його були скритикували. На його думку, найбільшою причиною в тому є інфляція, а теж замала дивіденда. Молодь теж важко дістати в ряди УНСоюзу, а це тому, що вона вже працює в американських, чи канадських установах і дістає там дешеві групові забезпечення. Професіоналісти теж мають у своїх фірмах дешеві і добрі забезпечення. Але помимо того, він вважає, що УНСоюз може мати успіх у приєднуванні нових членів. Твердить це на підставі звітів головного секретаря і головного організатора, з яких виходить, що відділові секретарі були і дальше є основною силою у приєднуванні нових членів і їм треба в цьому допомогти. Закликав, щоб спільно взятися до праці та не критикою, але працею допомогти у розбудові Українського Народного Союзу.

Головний предсідник заповів, що, згідно з порядком нарад, повинен слідувати звіт Контрольної Комісії.

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Б. Футей заявив, що Контрольна Комісія буде звітувати і дасть свої рекомендації щойно після того, як буде поданий звіт головного редактора. Справи редакції будуть дискутовані в цьому дні нарад після вечері (вечірна сесія).

Зі становищем Контрольної Комісії не погодився головний предсідник д-р І. Флис, кажучи, що Контрольна Комісія повинна звітувати з відбутого в 1979 році перегляду праці і діловодства УНСоюзу і тому звіт головного редактора не може мати ніякого впливу на загальний звіт Контрольної Комісії.

Мґр І. Геврик вияснив, що Контрольна Комісія ще не є готова до звіту і тому звітуватиме пізніше.

Головний предсідник попросив до звіту управителя Союзівки Володимира Кваса.

Звіт управителя Союзівки Володимира Кваса

Хвальний Уряде!

В часі теперішньої інфляції дуже важко провадити оселю, бо ціни зростають майже кожного місяця. Та до цього часу нам вдалося дальше провадити Союзівку на високому рівні і гості не відчувають зміни, чи то в якості харчів, чи під оглядом мистецьких програм. Останнього року ми мали великі труднощі з бензиною. З початком літа гості настрашилися і почали відмовляти кімнати. Мені вдалося договоритися з деякими газоліновими стаціями і вони повідомляли мене, коли мають запас бензини. В той спосіб ми забезпечували гостям бензину, щоб мали її, коли приїдуть до нас на вакації.

Помимо всіх тих труднощів, останній рік належить до одного з дуже успішних, бо обороти виносили 493,385.89 дол., ото ж на 17,549.67 дол. були вищі, як в попередньому році. З тих приходів ми інвестували в Союзівку (направи й урядження) 51,910.60 дол.

Ми зробили власними силами тенісовий корт, який коштував нам 7,920.00 дол. Якщоб ми були найняли контрактора, то та робота коштувала б нам 17,000 дол. і не була б так добре зроблена, як ми самі це зробили.

Закуплено до головного будинку нову піч для огрівання води за суму 2,607.50 дол. разом з інсталяцією. В цей спосіб, ми заощадимо видатки на оливу. Перед тим, ми вживали одну піч на огрівання кімнат, а літом на огрівання води, що було дуже коштовне, бо піч є дуже велика і зуживає багато оливи.

В останньому році кошти електрики й оливи виносили 42,535.63 дол., а рік перед тим ці кошти виносили 48,591.68 дол. Помимо того, що у 1979 році кошти за оливу зросли майже подвійно, Союзівка потрапила заощадити 6,056.05 дол. Це не така легка справа, це коштувало нас багато праці і посвяти. Я мушу похвалитися, що ми ще маємо запас оливи на одну зиму (на огрівання великої залі) по ціні 44 центи за гальон.

Ми завалили кам'яну стіну з огляду на безпеку. Тепер ми її перебудували коштом 2,201.60 дол. Багато з вас говорили, що ця робота коштуватиме понад 6,000 дол. в контрактора. Цю роботу ми зробили нашими власними силами з нашим кухарем Андрієм. Я міг би навести багато більше прикладів, але подрібний звіт з нашої праці дасть Контрольна Комісія.

Декому здається, що Союзівка має малі зарібки в порівнянні до вложеного в неї капіталу. Може це і правда, але треба взяти до уваги, що Союзівка дає 10 відсотків знижки гостям-членам УНС, докладає до всіх курсів, як курси українознавства, курси українських народніх танків, дитячі і тенісові табори, з'їзди емеритів. Теж на Союзівці живуть постійно декілька емеритів, які платять дуже мало, як на ці часи. Коли це все підрахувати, то вийде поважна сума, але вважаю, що це є добра інвестиція для УНСоюзу і цілої української громади.

В цьому році Союзівка вертить нову керницю на воду, щоб мати запасову воду, коли буде сухе літо. Теж робиться багато направ, що їх усі самі можуть побачити.

Сезон у цьому році заповідається добре. Заплянowано добрі програми, заанґажовано професійні сили. Запляновано тиждень молоді в часі від 16 до 23 серпня ц.р. Згаданий тиждень буде присвячений виключно молоді і цілий тиждень будуть відповідні до цього програми.

Союзовий День і вибір Місс Союзівки плянуємо перевести в пошану піонерів і старших заслужених членів УНСоюзу. Для цього приготовляємо спеціяльну програму.

При цьому не забуваємо за приєднування нових членів для УНСоюзу. В тій цілі наша працівничка Марта Кордуба приготовляє спеціяльну програму.

Самозрозуміло, що такі програми є коштовні, але зате Союзівка може похвалитися великою кількістю гостей, головно молоді. З огляду на це Союзівка потребує окремого будинку для молоді, де могли б відбуватися курси при більшому числі учасників. Прошу членів Головного Уряду застановитися над цією важливою справою, бо такий будинок ми могли б побудувати власними силами, що заощадило б поважну суму грошей.

Я дальше працюю сам, не маю відповідної помочі, не маю постійного фахового господаря і дуже часто приходиться мені самому робити направки, чи заглядати за всякими дрібницями. В канцелярії маю добру силу — Марійку Ганкевич, а в кухні нашого кухаря Андрія Лесіва. Молодий Флис допомагає мені частинно, бо він ще ходить до школи. Колись, коли ми мали менші обороти, ми мали таких двох фахівців, як Данило Слободян і Володимир Берізка. Теперішні молоді люди є зацікавлені тільки в тому, скільки вони зароблять, скільки годин мають працювати, але їх не цікавить, скільки роботи вони зроблять.

Як вам відомо, мене вибрали на повітового леґіслятора. Це в ніякому разі не перешкаджає моїй праці на Союзівці, бо це частинна праця (парттайм), засідання переважно відбуваються вечорами. Вибір мене на цей пост підніс престиж нашої оселі, а я, маючи зв'язки, можу багато допомогти Союзівці, як теж нашим українцям у цій околиці.

Дозвольте подякувати вам за увагу і терпеливість та вислухання цього мого звіту.

СЛОВО ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНІВ

ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Д-р Ярослав Падох, бувший головний секретар, заявив, що своє слово получить з дискусією.

Марія Чучман подала, що з огляду на те, що вона змінила місце побуту,їй важко є організувати нових членів, але все ж таки вона співпрацює зі секретарем 442-го Відділу, Семеном Левицьким, і допомогла йому зорганізувати двох членів. На її думку, економічний стан в Америці й Канаді у великій мірі причинився до малого приросту членства УНСоюзу.

Володимир Дідик заявив, що він, помимо свого старшого віку, не перестав бути активним в УНСоюзі, бере участь у всіх зборах Окружного Комітету і старається виконувати всі доручення, які дістає від Управи Окружного Комітету.

Інж. Степан Куропась сказав, що коли б на засіданнях Екзекутиви УНСоюзу більше дискутували справи старших віком членів УНС, то тим здобули б собі популярність. Між сеньйорами, головно серед жінок, є ще багато таких, яких можна б використати для організування членів.

Іван Іванчук подав, що завдяки тому, що цікавиться спортом, він у минулому році зорганізував 7 нових членів. На його думку, англомовний „Український Тижневик" дуже багато допомагає УНСоюзові, бо його читають ті українці, які почуваються українцями, а не вміють читати по українськи. Висловив надію, що і в цьому році приєднає декілька нових членів. Заявив, що завжди брав активну участь у зборах Окружного Комітету. На постійні завваги, що УНСоюх паде, має одну пораду — всі повинні взятися до праці, щоб його піднести.

Йосип Лисогір, бувший головний предсідник, не мав окремих завваг.

Роман Слободян, бувший головний касир, подав, що в травні 1920 р. він перебрав уряд фінансового секретаря УНС, тобто рівно 60 років є в Головному Уряді — спершу активним членом, а тепер почесним (рясні оплески). Підкреслив, що праця в УНСоюзі приносить людині честь і престиж у громаді. Склав подяку головному предсідникові та іншим членам Екзекутиви за те, що святочним полуденком у приміщенні Головної Канцелярії вшанували його 50-літню працю. Помимо свого поважного віку, він є готовий кожночасно допомогти порадою. Відносно будівлі УНС повторив слова, які був сказав з нагоди посвячення будівлі, що „в своїй хаті, своя правда і сила і воля". Підкреслив, що йому є дуже приємно, що його запросили на ці наради та що його шанують і поважають.

Геновефа Жеребняк ствердила, що завжди вважала почестю належати до УНСоюзу. Спершу вона була його звичайним членом, дальше була вже головною радною, а пізніше заступницею головного предсідника. Після 20-літньої відсутности у Головному Уряді, вона вважає великим привілеєм мати змогу знову брати участь у нарадах і дискусіях, які мають на меті допомогти в рості цієї організації. Заявила свою співпрацю та постійну і повну піддержку УНСоюзові, як на льокальній так окружній і крайовій базі.

Д-р Анна Чопик подала, що вона переїхала на постійне до Нового Мексика, де українська громада є дуже мала — в її місцевості всього 10 родин, тож вона не може приєднувати членів. Старається бути доброю українкою і всюди, де можливо, пропагувати українську справу. В минулому році взяла участь в нарадах Братського Конгресу Нової Англії, який вона давніше очолювала.

Богдан Зорич ствердив, що говорення „УНСоюз паде, УНСоюз пропадає" є доказом браку віри в силу і можливості української спільноти на емграції, яка може двигнути з духової депресії молодь, дорослих, включно зі сеньйорами, які теж можуть включитися до роботи, щоб розбудити і піднести засипляюче життя. Зазначив, що в історії держав, а не тільки організацій, були етапи росту й упадку, спричинені комплексом різних процесів — соціяльних, економічних, культурних, чи взагалі зміни ґрадації вартостей, духових і матеріяльних. З цих причин і в УНСоюзі радикально міняється ситуація в усіх аспектах. Треба перевести аналізу ментальности нової ґенерації, щоб знати, як і де шукати кращих шляхів. Вважає, що членів повинні здобувати всі, теж і почесні члени. Останні мають досвід, час і велику заправу у праці. Активність в тому напрямі піднесе престиж їхнього почесного членства. Опрокинув твердження, що УНСоюз у Канаді паде — він фанатично вірить, що в Канаді УНСоюз багато вище стоїть, як в Америці. Америка має 85 років інституцію, яка підносила українців, перевиховувала їх, перевиховувала у найгірші етапи їхнього життя, яка поклала основи для їхнього існування. УНСоюз у Канаді є далеко молодший,а життя тамошніх українців є побудоване на зовсім інших основах. Висловив віру, що національна свідомість і здисциплінованість молоді і старших та їхня заанґажованість в політичному житті, як теж відсоткове відношення у ролі української етнічної групи в Канаді відіграє певну ролю і те можна буде використати для росту УНСоюзу в Канаді. Останні Загальні Збори Окружного Комітету Торонта дали доказ, що Канада гарно і з'єдинено працює, а теж, що союзові діячі Канади хотять більших і ширших прав для ведення УНСоюзу. Запевнив, що канадська українська громада, а зокрема УНСоюз у Канаді, є доброю і сильною підставою для росту цілого УНСоюзу. На приклад дав свій 432-ий Відділ, який приносить УНСоюзові 70 до 80 тисяч долярів річно зібраних вкладок. При цьому ствердив, що в Канаді є ще великі можливості придбання членів.

Володимир Запаранюк з гордістю підкреслив, що він вже 30 років працює для УНСоюзу. В минулому звітовому році він зорганізував тільки трьох членів, але на цей рік вже має п'ятьох проспектів на членів, яких постарається зорганізувати. Турбує його Округа Сиракюзи-Ютика, яка вже два роки не мала ані річних, ані організаційних зборів. Помимо того, що не мав спеціяльних доручень, він їздив в терен, контактувався зі секретарями і старався по своїй змозі допомагати УНСоюзові та приобіцяв таку поміч і надальше.

Ведучий нарадами заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, подякував почесним членам Головного Уряду УНС за їхні слова та попросив до звіту голову Головної Конрольної Комісії д-ра Богдана Футея, який перед тим повідомив його, що Контрольна Комісія є готова до звіту.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

д-р Богдан Футей

мгр Іван Геврик

проф. Іван Телюк

о. митрат Степан Біляк

д-р Богдан Гнатюк

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей подав склад Контрольної Комісії і які ділянки контролювали поодинокі контролери, а саме:

Д-р Богдан Футей - голова, перевів контролю Організаційного Відділу;

Мгр Іван Геврик - заступник голови, перевів контролю Секретарського і Рекордового Відділу;

Проф. Іван Телюк - секретар, перевів контролю Фінансового Відділу;

о. митрат Степан Біляк - член, перевів контролю Видавництва „Свобода";

Д-р Богдан Гнатюк - член, перевів контролю Союзівки.

Контролери перевіряли теж інші Відділи та ділянки праці, як теж діловодство Канадської Канцелярії.

Піврічна контроля закінчилася 12-го жовтня 1979 р. Річна контроля відбувалася в часі від 15-го до 21-го березня 1980 р.

Перед кожною контролею відбувалися засідання Контрольної Комісії, як теж і після контролі, для виготовлення спільного заклику і заяви з проведеної перевірки. Появилися дві заяви зі закликом Контрольної Комісії. Рівнож відбувалися наради з працюючою Екзекутивою для виміни думок і вияснення питань, які мали контролери. Головними, найбільш пекучими справами є:

1. Організаційний занепад;
2. Фінансова політика і членські боргові зобов'язання;
3. Винаймлення будинку.
4. „Свобода" — справи головного редактора і непотрібної полеміки;
5. Союзівка — побудова нових приміщень.

Докладний звіт із переведеної річної контролі поданий в поодиноких звітах членів Контрольної Комісії, які в цілості становлять звіт Головної Контрольної Комісії за 1979 рік. Поодинокі звіти членів Контрольної Комісії будуть зібрані в один, який підпишуть всі члени Головної Контрольної Комісії. У звітах є подані рекомендації і завваги, які проситься Екзекутиву і Головний Уряд взяти до уваги.

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ

(Звітує д-р Богдан Футей)

Організаційні справи: Плян Організаційного Відділу найшовся у поважних трудношах в наслідок:

1. Браку постійних організаторів;
2. Неактивности Відділів;
3. Непевного економічного стану;
4. Несприємливої атмосфери в терені через непотрібну полеміку на сторінках „Свободи" та інших виданнях УНСоюзу;
5. Браку ударних організаційних кампаній;
6. Члени Екзекутиви УНС не використовують свого побуту в терені, не перевіряють проблем, які мають поодинокі Відділи, не жадають вияснення у секретарів, які роками є неактивними, чому членство у поодиноких Відділах стало зменшується.
7. Співпраця з Округами незадовільна;
8. Округи не мають бюджету на організаційну працю.

Аналіза Відділів: З усіх 455 Відділів аж 295 або 64.8% втратили членів. 93 Відділи приєднали нових членів, а у 65 Відділах число членів не змінилося.

Наприклад, Округа Чікаго найбільше втратила членів, не зважаючи на присутність на тому терені заступника головного предсідника і трьох інших членів Головного Уряду УНСоюзу. Сім Відділів втратили від 20 до 83 членів, а всі разом майже 300 членів. Потреба постійного організатора конечна. Звільнення бувшого організатора Б. Дейчаківського, є великою шкодою і на цьому потерпіли Округи Чікаго, Детройт і Клівленд.

Фінанси: Фінансова політика у відношенні до членських боргових зобов'язань неправильна і шкідлива. Рівнож три поверхи для потреб УНСоюзу забагато, всі бюра і редакцію „Свободи" можна добре примістити на двох поверхах, а третій винайняти.

Преса:

1. Вибір головного редактора для „Свободи" був необдуманим. Брак професійних працівників сильно відбивається на видавництві.
2. Все більше і більше виринає питання, хто є відповідальний за Редакцію „Свободи"?
3. Особисті порахунки і полеміка на сторінках „Свободи" не повинні мати місця.
4. Редакція „Свободи" не відповідає на зажалення і листи.

Вище порушені справи турбують не тільки мене, але і велике число членів УНСоюзу, які безрадно дивляться на цей, сподіюся тяимчасовий, „занепад" нашої найбільшої заморської тиердині. В основному Головний Уряд УНС на своїх річних нарадах мусить ці питання добре проаналізувати, ствердити стан і тоді поробити висновки, як можна відновити ріст Українського Народного Союзу.

Загальний стан членів на 31-го грудня 1979 є 85,928 або 1,147 членів менше, як на 1-го січня 1979 року. За 1979 рік приєднано 2,648 нових членів, забезпечених на загальну суму 7,316.500, що дає пересічну суму забезпечення на члена 2,763.

ПРИЄДНАННЯ І ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ ВІД 1970 ДО 1979 РОКУ

ТАБЛИЦЯ Ч. 1

Рік	Придбано членів	Загальний стан
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213
1973	4,668	89,119
1974	4,005	89,069
1975	3,111	88.112
1976	3,071	87,729
1977	3,743	87,655
1978	2,982	87,075
1979	2,648	85,928

ПРИЄДНАНІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД 1970 ДО 1979 РОКУ

ТАБЛИЦЯ Ч. 2

Рік	Приєднані члени	Сума забезп.	Загальна сума забезп.	Перес. сума забезп.
1970	5,252	9,734,000	113,097,456	1,853
1971	4,056	8,429,000	136,825,675	2,073
1972	4,216	8,976,000	141,728,316	2,126
1973	4,668	11,249,000	149,721,390	2,409
1974	4,005	9,762,000	154,495,304	2,415
1975	3,111	7,537,000	156,211,325	2,423
1976	3,071	7,335,500	157,623,399	2,388
1977	3,743	9,547,500	163,445,146	2,550
1978	2,982	7,557,500	165,256,562	2,534
1979	2,648	7,316,500	$ 165,578,410	$ 2,763

У системі УНСоюзу працюють 455 Відділів, з них 433 є об'єднані в 30-ох Округах, а 22 Відділи є необ'єднані.

ВИКОНАННЯ ПЛЯНУ ПО ОКРУГАХ

ТАБЛИЦЯ Ч. 3

Ч.Ч. Округа	Відділів	Квота	Здобули	Відс.
1. Аллентавн	12	100	85	85
2. Балтимор	9	75	49	65.3
3. Востон	6	50	21	42
4. Боффало	9	70	28	40
5. Чікаґо	34	420	197	46.4
6. Клівленд	21	260	149	56.9
7. Детройт	20	240	127	52.9
8. Джерзі Сиτі	11	145	110	75.8
9. Міннеаполіс	6	40	15	37.5
10. Монтреаль	8	100	80	80
11. Нюарк	22	190	71	37.3
12. Ню Гейвен	18	145	69	47.5
13. Ню Йорк	34	380	251	66
14. Ніяґара	9	80	49	61
15. Пассейк	7	50	25	50
16. Перт Амбой	12	130	108	83
17. Філядельфія	40	450	453	100.6
18. Піттсбурґ	18	180	104	57.7
19. Рочестер	10	130	80	61.5
20. Скрентон	7	30	31	103
21. Сиракюзи-Ютика	14	130	35	26.9
22. Ст. Люіз	5	20	7	35
23. Шамокін	20	130	138	106.1
24. Централиі	6	40	8	20
25. Торонто	25	240	184	76.6
26. Трой	7	90	34	37.7
27. Вілкс Берн	9	30	33	110
28. Вунсакет	6	30	15	50
9. Вінніпеґ	19	100	42	42
30. Янґставн	9	55	22	40
Необ'єднані Відділи	22	70	28	40
Разом:	455	5000	2648	52.09

У 1979 році такі чотири Округи, як: Вілкс Берн, Шамокін, Скрентон і Філядельфія, виконали свою квоту на 100 відсотків або і вище.

Три Округи виконали плян між 80 до 89%; дві Округи між 70 до 79%; чотири Округи між 60 до 69%; п'ять Округ між 50 до 59%; шість Округ і необ'єднані Відділи між 40 до 49%; чотири Округи між 30 до 39% і дві Округи між 20 до 29%.

ТАБЛИЦЯ Ч. 4

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1979 Р. ЗДОБУЛИ 20 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Число Відд.	Місцевість	Здобув членів
1	401	Скарборо, Онт.	80
2	240	Клівленд, Огайо	53
3	83	Філядельфія, Па.	47
4	94	Гамтрамк, Міч.	44
5	347	Міллвіл, Н. Дж.	44
6	316	Рочестер, Н. Й.	43
7	432	Торонто, Онт.	42
8	434	Монтреаль, Квібек	38
9	47	Бетлегем, Па.	37
10	164	Бервик, Па.	37
11	25	Джерзі Сиτі, Н. Дж.	36
12	204	Ню Йорк, Н. Й.	32
13	381	Клярк, Н. Дж.	32
14	242	Фраквілл, Па.	31
15	379	Чікаго, Ілл.	30
16	163	Філядельфія, Па.	30
17	194	Ню Йорк, Н. Й.	28
18	375	Філядельфія, Па.	28
19	465	Ляшин, Квібек	28
20	5	Асторія, Н. Й.	26
21	155	Перт Амбой, Н. Дж.	26
22	327	Гемпстед, Н. Й.	26
23	59	Бріджпорт, Конн.	25
24	106	Чікаго, Ілл.	25
25	239	Філядельфія, Па.	25
26	445	Вінніпеґ, Манітоба	25
27	458	Гамільтон, Онт.	25
28	331	Міллвіл, Н. Дж.	22
29	423	Чікаго, Ілл.	20

15 Відділів приєднали від 16 до 19 нових членів
26 Відділів приєднали від 11 до 15 нових членів
14 Відділів приєднали по 10 нових членів
253 Відділів приєднали менше чим 10 нових членів.

ЗАВВАГА: 118 Відділів, на усіх 455, не приєднали навіть одного члена, що виносить 25.9% неділяльних Відділів.

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1979 Р. ЗДОБУЛИ 20 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Число Відділу	Здобув членів
1	Т. Волошин	432	105
2	С. Гавриш	83	91
3	М. Кігічак	240	47
4	В. Гавриляк	316	43
5	Р. Татарський	94	41
6	Т. Бутрей	164	24
7	Квітка Стецюк	25	35
8	О. Чабан	242	24
9	М. Семків	379	30
10	Олександра Дольницька	434	30
11	Текля Мороз	465	30
12	Т. Дуда	163	24
13	М. Хоманчук	5	26
14	Марта Кордуба	153	26
15	М. Фединишин	155	26
16	Б. Зорич	432	26
17	Анна Гарас	47	25
18	В. Винницький	239	24
19	Дарія Запар	347	25
20	Іван Геврик	445	25
21	Д. Пищ	458	25
22	В. Палідвор	204	23
23	А. Копистянський	327	21

Тут включені також старший організатор Степан Гавриш і організатор у Канаді Т. Волошин.

У ЗСА і Канаді Організаційний Відділ подавав оголошення УНСоюзу у 20 українських радіопередачах. Кошти оголошень виносили $7,028. Кращим учням 17-ох шкіл українознавства виплачено нагороди в сумі — 2,290 долярів.

Одною з успішних метод в організаційній праці є точна і скора кореспонденція Організаційного Відділу УНСоюзу з поодинокими Відділами і Округами. Треба ствердити, що кореспонденція з Округами була дещо незадовільна.

Українці Лос Анджелесу...

(Закінчення зі стор. 1)

нанням для Н. Слюсар за її допомогу Українському Культурному Осередкові в зусиллях у таких ділянках, як публічні зносини, культурні справи та в праці проти знеславлювання українського імени.

Після надання грамоти Микола Новак, український піонер і перший президент Українського Культурного Осередку (1944), вручив Н. Слюсар примірник своєї книжки, „На сторожі України", що є історією української громади в Америці, почавши від 1926 року.

Н. Слюсар під час обіду говорила на тему „Етнічні проблеми в 1980-их роках."

Наталка Слюсар прибула до Лос Анджелесу 13-го грудня, де на летовищі її зустріли д-р Роман Кульчицький, теперішній президент Українського Культурного Осередку, та Володимир Лесюк, колишній президент Осередку. Цього самого дня вона була гостем на вечері у Нестора і Віри Василиних і їх дітей студентів, Лідії і Романа.

Під час перебування в Лос Анджелесі Н. Слюсар мала нагоду відвідати пароха о. дек. Михайла Кулгицького, і парохіян української католицької церкви Пресв. Діви Марії в Голивуді; пізніше того самого дня вона промовляла на річному святі-празнику української православної церкви св. Андрія в Лос Анджелесі. Н. Слюсар була також гостем українського хору „Кобзар" і перед своїм відлетом до Сан Франціско дала інтерв'ю на українській радіопрограмі С. Шумського.

Пам'яті д-ра Ю.Малецького

(НЕВИГОЛОШЕНЕ СЛОВО НА ПАНАХИДІ 8-го жовтня 1980)

Число товаришів молодих літ постійно маліє. Відходять по одному, проріджуючи ряди громади українських лікарів. Як один із його найближчих товаришів і колег від більше як 50 років ще від університетських студій прощаю Юрка не тільки від колег, що товаришували з ним, але також як активного члена лікарського Товариства в Америці. Ще з часів так званих „краківських" у Кракові, де ми почали медичні студії у двадцятих роках, молодий Юрій став відразу ж питоменною появою серед студентського загалу.

Тоді окреслювали ми його поступовання як впертість чи диванцтво, але з часом переконалися, що це — послідовність його твердого характеру, від чого він не зробив ухилів на протязі усього життя.

Прив'язаний до української громади, болів чи радів проявами нашого громадського життя, придержуючись вірно своїх принципів.

Коли прощаємо нашого приятеля з глибоким смутком, то рівночасно клонимо голову перед людиною, яка не знала компромісів на твердій дорозі життя.

Несподівана хвороба та її наслідки перетяли нитку життя того чоловіка з майже аскетичним трибом життя, а невблагана смерть вирвала його в несподівано короткому часі з наших рядів, але пам'ять про дорогого друга Юрка Малецького буде довго між нами.

Ярослав Восвідка

ДОДАТКОВЕ ПОЯСНЕННЯ ДО ЗВІТУ ПРО ЗБІРКУ НА ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНОЗНАВСТВА

В списку пожертв на Енциклопедію Українознавства, в ч. 227, 24-го жовтня 1980 р., які зібрано заходами НТША й оголошено в „Свободі", подаємо додаткове пояснення:

1) В звідомленні подано кінцеву суму вплачень $48,397.40, а має бути $48,322.43.

2) СУА Відділ 83 вплатив на Енциклопедію Українознавства суму $25.00. Згадану суму включено у виказ приходів з бенкету — помилково.

3) Помилково подано прізвище п. З. Гаєцька, Денвер, замість п. інж. Софія Гаєцька, Денвер.

Пані інж. С. Гаєцька пожертвувала 500.00 дол. на Енциклопедію Українознавства.

Подаючи до відома це пояснення, прохаємо вибачення заінтересованих осіб і бажаємо їм Щасливого Нового Року.

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
Відділ 1-ий в Ню Йорку, Н. Й.
влаштовує

ЙОРДАНСЬКУ ЗАБАВУ

в суботу, 17 січня 1981 року,
о год. 9-ій веч.
у великій залі
Українського Народного Дому
140 Друга Авеню в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Грає оркестра **„Дніпро"**

Столи замовляти: ч. .ел.: 579-4638

УВАГА! АСТОРІЯ, Н. Й. УВАГА!

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Б-ва св. Миколая — 5-го Відділу УНСоюзу

відбудуться

в неділю, 18-го січня ц. р., о год. 3-ій по пол.
в церковному приміщенні, при 37-09 31-ша Авеню в АСТОРІЇ, Н. Й.

На порядку нарад: звіти Управи, вибір нових керівних органів на 1981 рік, дискусія, інформація представника головного Уряду, тощо.

Після зборів — перекуска. Гостям раді.

Володимир Левенець, голова
Микола Хоманчук, секретар

„Солідарносьць" проголосила...

(Закінчення зі стор. 1)

не погоджуючись з вказівками вільної профспілки „Солідарносьць", переслідує профспілкових діячів і тих, що явно підтримують вільну профспілку.

Одногодинний страйк перестороги провели робітники і рільники в багатьох місцевостях Польщі на знак солідарности з лідером профспілки Лєхом Валенсою, який веде переговори з заступником прем'єра Ягельським й іншими урядовими представниками.

Як можна було сподіватися, засоби масової інформації, покищо повністю контрольовані Компартією і урядом, підтримали становище варшавського уряду щодо вільних субот, а центральний орган „Трибуна Люду" заявив, що перехід на п'ятиденний робочий тиждень коштуватиме державу понад п'ять більйонів долярів. Для більшої ефективности своїх виводів газети переважно пишуть, що домагання вільної профспілки про коротший тиждень принесе, мовляв, страшні невигоди для населення, бо ще більше припиниться доставка продуктів першої потреби.

Варшавський уряд і комуністична партія розпочали загострену атаку проти намагань селян зареєструвати свою профспілку у суді. Реєстрація в суді була б однозначною з її легалізацією. Внесок на таку реєстрацію у варшавському суді й чекає на полагоду. Щоб не допустити до реєстрації, секретар комуністичної партії, який згідно з совєтською системою є найвищим чинником у державі, Станіслав Каня виступив з великою промовою у Варшаві, в якій гостро засудив селян за їх спробу організуватися.

„Ми категорично протиставимося сіянню анархії й творенню політичної опозиції", сказав він, виступаючи проти селян на зібранні „Стронніцтва людового" селянської партії яке опановане комуністами. Далі він закинув, що селянська профспілка матиме „антисоціялістичний характер" та буде базою спротиву комуністичній владі. Ціла його промова була переплетена закидами, що селяни є під впливом „контрреволюціонерів", що серед них є залишки й потомки колишніх польських шляхтичів тощо. Виступ Кані є очевидним закликом до суду не реєструвати вільної профспілки селян.

Комунікат Т-ва „Бойківщина"

Ділимося радісною вісткою, що десять років праці головної управи і редакційної колегії над виданням монографії Бойківщини увінчалися успіхом. Недавно вийшла з друку монументальна книга „Бойківщина" — Монографічний збірник про Бойківщину з географії, історії, етнографії та побуту. Книга є великого об'єму і розмірів, має 521 стор. у гарній твердій оправі, багато ілюстрована з різними мапами, картографічними та іншими таблицями, рисунками, нотами та коло 250 світлинами.

Головою ред колегії був спершу бл.п.проф. Олександер Бережницький, згодом адв. Мирон Утриско, який теж зредагував книгу та технічно і ілюстративно її оформив. Основні статті у монографії такі: Я.Пастернак „Бойківщина у глибині віків"; І.Тесля „Географія"; М.Утриско „Визначні постаті" і „Історія Т-ва "Бойківщина"; Н.Андрусяк і О.Татомир „Історія Бойківщини"; о.М.Ваврик „Історія манастирів"; Л.Бурачинська „Народне вбрання"; С. Кузьмин „Бойківська Бригада"; І.Кульчицький „Наше лицарство"; В.Тритяк „Музика"; В.Луців „Звичаї і обичаї" та С. Карпинська „Діялект бойків". Є ще статті: „Прядильно-ткацька техніка", „Долиною Опору і Стрия" та Бібліографія.

Та цінна книга напевно буде прикрасою бібліотеки в кожній хаті, а повинна бути настільною книгою у хаті кожного колишнього жителя Бойківщини.

Хто ще її не одержав, може замовити собі в головній управі — адреса: 2222 Брандивайн Ст., Філядельфія Па. 19130; тел.(215) 567-3186, залучивши чека на 30 дол., а книгу вишлеться негайно.

Гол. Управа Т-ва „Бойківщина"

На видання праці про український „Голокост" в пам'ять

бл. п. Василя Франка

зложили:

Юрій Шимко	$50.00
Анна Ґавдяк	50.00
Марія Франко	50.00

У ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІД ДНЯ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
МАМИ, БАБУНІ І ПРАБАБУНІ

СВ. П.

БОГДАННИ ТАРНАВСЬКОЇ
з Глібовицьких

колишньої імості з Улашковець, Чортківський район, Тернопільської області, яка упокоїлась у Бозі 18-го січня 1980 р. в Ню Гейвен, ЗСА, а була похована на цвинтарі „Проспект" в Торонті, в суботу, 26-го січня 1980 року,

буде відправлена

в суботу, 17-го січня ц. р.
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в церкві св. о. Николая в Торонті,
о год. 9:30 вранці та
в церкві св. вмч. Юрія Переможця в Едмонтоні,
о год. 9-ій вранці.

Просимо Рідних, Приятелів і Знайомих помолитися в цей день за спокій душі нашої Найдорожчої і Незабутньої Покійниці — св. п. Богданни.

Сини Омелян і о. Володимир з дружиною Лесею і Стефанією Тарнавські та доньки Марійка і Наталка з чоловіками Тарасом Косовичем і Мирославом Головатим, як також внуки і правнуки.

Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ у Філядельфії, Па.

ділиться сумною вісткою з усім Членством Товариства та Українським Громадянством, що дня 8-го січня 1981 року, відійшов у Вічність, взірцевий член Відділу

бл. п. інж.

ІВАН СЛОНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 15-го січня 1981 р., о год. 8:30 ранку, з похоронного заведення Brennen, до церкви св. о. Миколая, а потім на цвинтар св. Марії у Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Просимо усіх Членів взяти участь у похоронних обрядах.

Вельмишановній Дружині і Родині Покійного, складаємо щирі співчуття.

Управа

Ділимося сумною вісткою, що 9-го січня 1981 року, відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ, по короткій і тяжкій недузі, на 70-му році свого трудолюбивого життя

бл. п.

АННА з ГАВРИЛОВИХ ТИМКІВ

Горем прибита родина:
муж — МИКОЛА
донька — МАРТА ОЛИНЕЦЬ з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ і дітьми ЕВГЕНОМ і АДРІЯНОЮ
син — ЯРЕМА з дружиною ҐРЕЙС та дітьми ЕЛИСАВЕТОЮ і ІВАСЕМ
син — ЯРОСЛАВ з дружиною МАРІЄЮ
Ближча і дальша Родина в Україні, Польщі, ЗСА і Канаді

ПАРАСТАС — в неділю, 11-го січня 1981 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Гасина при 4244 Old York Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН — в понеділок, 12-го січня 1981 р., о год. 9:30 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа на Найставні, а опісля на цвинтар Факс Чейс.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 2-го січня 1981 року, несподівано, в Торонто, Канада, відійшов у Вічність

наш Найдорожчий СТРИЙКО

сл. п.

ПЕТРО ТУРЕЦЬКИЙ

народжений 3-го лютого 1902 року в с. Черхаві, пов. Самбір, Україна. До Канади приїхав в березні 1929 р. і проживав в Торонто, Канада.

Покійний залишив у глибокому смутку:
братанича — МИКОЛУ ТУРЕЦЬКОГО з родиною в Ню Йорку
братанку — МАРІЮ ТУРЕЦЬКУ-ЮЗЕФОВИЧ з родиною в Україні
і дальшу Родину

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ НАШОМУ ДОРОГОМУ СТРИЙКОВІ!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ МОГО БРАТА

бл. п. Петра Шимка

замість квітів на могилу складаю 100.00 долярів на Український Гарвард.

Марія ФРАНКО

В СПРАВІ МАТЕРІЯЛІВ ДО 9-ГО ЗБІРНИКА „СЛОВА"

Редакція збірників Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Канаді повідомляє, що ще цього року появиться 9-ий збірник. Присилаючи свої матеріяли, літератори повинні допомогти продати 8-ий збірник „Слова", що вийшов з друку п'ять місяців тому. Матеріяли проситься присилати до кінця березня ц. р. на адресу „SLOVO", 12820-93 St., Edmonton, Alta., Canada T 5E 3T2.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В часі Ювілейного IV З'їзду Бойківщини вибрано керівні органи Т-ва, що в них є заступлені майже всі більші райони Карпатської Верховини. Інж. Володимир Осередчук, голова Комітету Дрогобичан, не є членом Головної Управи Т-ва „Бойківщина".

За Ювілейний Комітет З'їзду
Олександер Татомир

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 8-го січня 1981 року, несподівано, відійшов у Вічність, на 78 році життя, наш Найдорожчий МУЖ, ВУЙКО І СТРИЙКО

бл. п. інж. економії

ІВАН СЛОНСЬКИЙ

ПАРАСТАС у середу, 14-го січня 1981 р., о год. 7-ій веч., в похоронному заведенні Brennen, 858 Н. 22-га вул., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в четвер, 15-го січня 1981 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. о. Миколая при 24-ій і Поплар вул., а потім на цвинтар Преч. Діви Марії на Факс Чейс у Філядельфії, Па.

Горем прибиті:
дружина — ЗОФІЯ
братова — МАРІЯ СЛОНСЬКА
братанок — ВОЛОДИМИР СЛОНСЬКИЙ з дружиною і дітьми
братаниці:
ІРЕНА ЗАВИЦЬКА з чоловіком
ДАРІЯ СЛОНСЬКА
ЗЕНА ВОРД з дітьми
сестрінка — ОКСАНА ГОРАЄЦЬКА з дітьми
кузини — ЯРОСЛАВ І ЗЕНОН ФЕЩАКИ з родинами

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Патріярший Фонд.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 20-го грудня 1980 р., відійшов у Вічність, після тяжкої недуги, наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО, ВУЙКО, СТРИЙКО, КУЗИН І ШВАҐЕР

бл. п. д-р вет.

ОСИП СОСЬ

ПОХОРОН відбувся в Австралії.

Горем прибиті:
дружина — НАТАЛІЯ
син — ЮРІЙ
братова — ЮЛІЯ СОСЬ
шваґер — ПЕТРО ВАСИЛИШИН
братанки — ЛІДА БУЛЬБА І ІВАН СОСЬ з родинами
сестрінки — РОМАН ВАСИЛИШИН І ТАНЯ ЛЕВИЦЬКА з родинами
кузини — ВОЛОДИМИР САРАХМАН, МАРТА ГАЙДУК, ЯРОСЛАВ ҐАЙОВСЬКИЙ, ЕВГЕН САРАХМАН з родинами
Ближча і дальша Родина в Україні і в Польщі

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ ГОЛОВЕЙ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
в п'ятницю, 16-го січня 1981 р., о год. 8-ій ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку
та студіоні Кастель Ґандольфо.

Про молитви в цей день просять:
муж — МИХАЙЛО
доньки — ОРИСЯ і ДАРІЯ з родинами

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ІНК

ділиться сумною вісткою із членством та Українською Громадою, що дня 30-го грудня 1980 року, проживши 62 роки, відійшов у Вічність

сл. п. проф. д-р

СТЕПАН ЧОРНІЙ

звичайний професор Українського Вільного Університету, Нюйоркського Державного Університету, автор ряду наукових праць із української мови і драматургії, член Фундації Українського Вільного Університету, довголітній директор Рідної Школи ім. Тараса Шевченка в Рочестері, Н. Й., член багатьох українських та американських наукових установ.

ПОХОРОН відбувся 31-го грудня 1980 року в українській католицькій церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.

ВШановній Дружині, Дочці, Синові та всій Родині, складаємо вислови глибокого співчуття.

Управа Фундації УВУ

В світлу пам'ять Покійного Товариша, Професора УВУ і Члена Фундації УВУ, управа Фундації Українського Вільного Університету призначила в Його імені одну стипендію на Український Вільний Університет в сумі $500.00.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 16-го січня 1981 року, о год. 7-ій веч.

П А Н Е Л Ь

„УКРАЇНЦІ В СВІТІ У ЮВІЛЕЙНОМУ 200-му ТОМІ ЗАПИСОК НТШ"

Відкриття: **голова НТШ д-р Ярослав Падох.**

Доповідачі: **проф. Володимир Бандера, д-р Ігор Гурин, інж. Атанас Мілянич, інж. Степан Процюк.**

Підсумки: **проф. Ігор Зєлик.**

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 12 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Україна і Німеччина

(Продовження зі стор. 2)

Деякі німецькі діячі, які беруть участь у певній підтримці для культурної праці українських емігрантів, які й досі ще живуть у Західній Німеччині (хоч ця підтримка досить слаба і не виходить поза межі того, що Німеччина зобов'язана чинити по відношенні до всіх колишніх т. зв. „діпістів" різних національностей, отже, наприклад, і поляків, і чехів та інших), пояснюють це явище тим, що, мовляв, Німеччина уникає того, щоб їй знову не закинули „дрангу нах остен" і бажання повторити те, що робив Гітлер. Але це, в кращому випадкові, лише частинна,але не ціла правда.

Німці чудово розуміють, що західній світ аж ніяк не має підозри, що Німеччина хотіла б повторити гітлерівські експерименти по відношенню до своїх східних сусідів чи яких би то не було народів европейського Сходу. Хоч би навіть тому, що на це в них бракує сили і що на таку їхню політику ніколи не погодились би держави західнього світу — такі, як ЗСА, Англія, Франція тощо. Отже, такі підозри чи такі обвинувачення може ставити хіба лише московська пропаганда.

Справа не в тому. Справа в тому, що німці — після того як не вдалися їхні пляни зробити з України васальну державу, як то було за Першої світової війни чи, як дехто твердить, і за Другої світової війни в задумах такого Альфреда Розенберга, на що не погодився немов би то Гітлер, або просто зробити з України брутально експлуатовану німецьку колонію, як того хотів Гітлер і більшість його дорадників — після того німці просто втратили всяке зацікавлення Україною і її боротьбою за свою незалежну від Росії державу. Бо німецька політика вважає, що для неї кориснііше мати, насамперед, господарські відносини з „великою Росією", хай і з нинішнім комуністичним режимом у ній, а тим більше з якоюсь ще неозначеною Росією майбутнього після упадку комунізму „демократизації" її режиму. І тому Україна перестала бути предметом зацікавлення німецької політики — хіба що з винятком дуже нечисленних ідеалістів, які до того ще й почуваються до вини за те, що гітлерівська Німеччина „наробила" в Україні. Один німець сказав мені недавно, що для того, щоб постала незалежна українська держава, нам українцям, не залишається нічого іншого, як їхати молитися до „чорної мадонни" (чудодійна ікона в одному з німецьких кляшторів, де недавно був і нинішній Папа, відбуваючи подорож в Німеччині). Чи таке наставлення німців є розумним і далекосяжним? Сумніваємося.

Німці не повинні забувати, що частина Німеччини є тепер уже під владою Москви, а совєтські танки стоять недалеко від кордонів Західньої Німеччини. Чи не прийде колись до такої ситуації, що ці танки посунуться у першу чергу на територію Західньої Німеччини і на всю Західню Европу?! І чи від цієї постійної небезпеки для Західньої Европи, а може і для цілого світу, немає лише одного спасіння: падіння нинішньої російсько-совєтської імперії? А значить — розподіл цієї імперії на її національні частини і відновлення в першу чергу незалежної від Росії і суверенної української держави. І тому німцям може більше личило б не легковажити справою визвольної боротьби поневолених Москвою народів і, в своїх власних інтересах, як найбільш нараженим на небезпеку російсько-совєтського імперіялізму, віднайти якісь способи підтримки визвольної боротьби цих народів — замість того, щоб лише думати про свої доходи з торгівлі з великою Росією і відсилати нас за допомогою до „чорної мадонни".

Повідомлення в справі „Альманаха УНС-1981"

З кінцем минулого вже 1980-го року, адміністрація „Свободи" вислала на адреси всіх передплатників щоденника нову велику „книгу року" Альманах УНСоюзу на 1981-ий рік. У супровідному листі до цієї посилки між іншим сказано, що до неї долучуться реєстраційна карточка, яку прохається виповнити та разом із тією мінімальною заплатою за альманах, яку встановлено на тільки вісім (8.00) долярів, не зважаючи на горендальні кошти друку такої книги, та — кого на це стати — додатковою пожертвою на пресовий фонд, повернути у також залученому та оплаченому на пошті зворотньому конверті.

Але в останній хвилині вже на пошті виявилося, що альманах разом з конвертом та залучниками важить тільки 0,15 унцій більше, ніж передбачалося і плянувалося і через це поштова оплата за висилку кожного альманаха виносила б додаткових 75 центів, що сумарично коштувало б додаткових майже 12,000 долярів самої поштової оплати.

Щоб оминути цих додаткових коштів, до посилки долучено тільки листа, але не залучено реєстраційної карточки і зворотнього конверту. **Вони будуть переслані всім читачам окремо вже в найближчому часі. Коли ж хто бажав би вислати заплату за альманах і свою пожертву на пресовий фонд негайно, то може скористати із поданого внизу формуляра та виповнити його разом із заплатою та пожертвою** і переслати на адресу адміністрації „Свободи".

Дата: ....

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

....

Ім'я і прізвище Ч. Від. УНС

....

....

Adress: No. Street City State Zip Code

В залучені пересилаю $ .... (чеком або поштовим переказом).

$8.00 Альмнах УНС 1981 р.;

$ .... Пресовий Фонд.

Адреса „Свободи" Svoboda Ukrainian Daily
3o Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302.

Річні загальні збори 64-го Відділу СУА в Ню Йорку

Збори відбулися 21-го грудня 1980 року. Голова Відділу Христина Навроцька відкрила їх молитвою і привітанням присутніх, поміж якими були — голова СУА і почесна голова Відділу Іванна Рожанковська та голова Окружної управи членка Відділу Оксана Щурова. Зборами проводила Поля Книш, секретарювала Бронислава Ковалів.

Голова у своєму звіті дала загальні підсумки пробленої праці. Діяльність Відділу проходила двома основними руслами — внутрішньо-організаційним і загально-громадським. Голова і членки управи брали участь у імпрезах других Відділів СУА й інших організацій. Співпраця з Окружною управою проходила дружньо. О. Щурова очолює Окружну управу, а три членки займають пости в її проводі. Референтки Відділу брали участь у засіданнях референтур Округи й у міжокружних конференціях. Членка Відділу І. Рожанковська очолює Головну Управу, в склад якої входять ще чотири членки Відділу, а одна належить до Контрольної комісії.

Відділ ставиться прихильно до Українського Музею. Подарував до його бібліотеки комплект Енциклопедії Українознавства і дві світлини народних одягів. До запланованої Музеєм збірки світлин українського поселення віддав два фото.

Фінансовий звіт склала Олена Качала, касовий — П. Книш. Джерелом прибутків були великодній і різдвяний базари, членські внески й збірки. На розходи складалися власні потреби Відділу, внески до Окружної управи й Централі. Поважну позицію в розходах займали пожертви на Український Музей, на запасний і пресовий фонди „Нашого Життя" й покриття коштів сторінок з історією Відділу в конвенційній книзі. Крім того зложено пожертви на харитативні цілі.

Організаційний реферат ведуть Володимира Івануса і Любов Раковська. Відділ нараховує 96 членок. Референтки приєднували нових членок. Виготовили нову картотеку членства, збирали оголошення до книги, яка появиться з нагоди ХУIII Конвенції СУА в травні 1981 року.

Культурно-освітня референтка О. Щурова дбала про програми ширших сходин. Влаштовано вечори в пошану Миколи Понеділка й Миколи Руденка. Як щороку, вшановано пам'ять Слуги Божого митрополита Андрея Шептицького. На ширших сходинах у березні м.р. Х.Навроцька висвітлила і пояснила прозірки з Каліфорнії, виконані Юрієм Навроцьким.

В програмі жовтневих ширших сходин делегатки Відділу на XIII Конгрес УККА Х. Навроцька й О. Щур дали звідомлення з коментарями про його хід, а Наталія Макаревич мала репортаж, ілюстрований власними прозірками, про її поїздку до Перу. Одні ширші сходини присвячено актуальним суспільно-громадським справам.

Виховна референтка Дарія Костів поставила собі завдання видати з нагоди тисячоліття хрищення Руси-України книгу авторства дітей у віці від 6-ти до 14-ти років життя, в якій юні автори в поезії, прозі й у малюнках висловилися б, як вони уявляють собі прийняття християнства княжою Україною.

Суспільну опіку очолювала Наталія Білоус. Другою референткою була Ярослава Салик. Їхня діяльність охоплювала місцеву допомогу та ширшу харитативну акцію в формі одноразових і місячних дотацій українським поселенцям в Европі й у Бразилії. Для здобуття фондів на ці потреби переведено збірку коло церкви св. Юра.

Імпрезовий реферат спочивав у руках Марії Карпевич і Осипи Лень. Вони влаштували великодній і різдвяний базари, які поповнили касу Відділу. М. Карпевич займалася розпродажем різдвяних карток, виданих Відділом, і альбомиків народної ноші, теж видання Відділу.

Референтка мистецтва Любомира Артимишин подала у звіті, що 41 членка Відділу належить до Українського Музею, у тому десять родин, два меценати, один спомагаючий член. Дванадцять членок Відділу добровільно дижурять у Музеї.

Єстахія Гойдиш звітувала за пресову референтуру, в склад якої входила теж Ірена Пясецька. Виготовлено звіт за минулорічну працю Відділу, подавано оголошення до „Свободи" про імпрези Відділу.

Господарські референтки Марія Береза й Ірена Комар приготовляли буфети на імпрези і ширші сходини та співпрацювали в імпрезах Округи. Приготовляли полуденки на конференцію голів Окружних управ і на річне засідання Головної Управи СУА.

Членка Відділу Дарія Виганович звітувала про свою діяльність добровільної працівниці суспільної опіки в шпиталі в „Берклі Гайтс", Ню Джерзі. Від червня 1980 року вона відвідує раз у тиждень чотирнадцять пацієнтів слов'янського походження і полагоджує їм різні справи. Це люди похилого віку, спаралізовані, сліпі, ментально хворі. Порозумівається вона з ними українською мовою.

Після заслухання звітів і дискусії над ними на внесення Контрольної комісії під головуванням Марії Даниш одноголосно схвалено абсолюторію уступаючій управі. До управи на 1981 рік ввійшли: Христина Навроцька — голова, Марія Савицька — заступниця голови, Марія Ржепецька — протоколярна і кореспонденційна секретарка, Марія Даниш — фінансова секретарка, Поля Книш — касирка.

Референтками стали: Володимира Івануса й Любов Раковська — організаційні, Оксана Щурова — культурно-освітня, Дарія Костів — виховна, Любомира Артимишин — мистецтва, Марія Карпевич і Ярослава Салик — імпрезові, Марія Барагура — пресова, Наталія Білоус і Олена Качала — суспільної опіки, Марія Береза й Ірена Комар — господарські. Ірена Падох — делегатка до Об'єднаного Комітету.

Контрольна комісія: Евстахія Гойдиш — голова, Ірена Пясецька і Віра Сушків — члени, Осипа Лень і К. Скоробогата — заступниці.

Перевибрана голова подякувала за довір'я і просила членство співпрацювати з управою.

Словом голови СУА І. Рожанковської закінчено збори. У своєму слові вона заохочувала членок дарувати Українському Музеєві знімки з побуту й життя перших українців поселенців у Новому Світі, а також знімки з таборів переміщених осіб і з довоєнних часів у Галичині. Піддала сугестію видати українською й англійською мовами куховарську книжку, використовуючи приписи в „Нашому Житті". Звернула теж увагу на важливість створити при 64-му Відділі підвідділ молодих жінок.

Марія Барагура

50-річчя священства о. протопресвітера Ф. Білецького в Чікаґо

В неділю, 21-го грудня м.р., парафія катедрального собору св. Володимира (УАПЦ) в Чікаґо урочисто відзначила 50-річчя священства свого духовного провідника о. протопресвітера Федора Білецького, який майже 24 роки очолює як настоятель цю найстаршу в ЗСА українську православну парафію, що стала осідком епископської катедри та репрезентаційним центром православних українців Середнього заходу.

Достойний Ювілят — один з нащадків стародавніх українських священичих родів Волині — після закінчення теологічних і університетських студій був висвячений в катедральному соборі св. Єлисавети у Варшаві 24-го грудня 1930 року, а його двома першими парафіями були: Олешичі на Білорусі і Горордок, що був колись літньою резиденцією митрополита Петра Могили, на Волині.

Під час Другої світової війни о. Федір разом з родиною опинився в Берліні, де пощастило йому заснувати парафію св. Михаїла, і був тим священиком, що проводив присягу православним воякам Першої Української Дивізії „Галичина". Цю подію, між іншим, відмітив у книзі своїх споминів ген. Павло Шандрук, що появилася в 60-их роках в анг. мові пн. „Чесна зброя").

Знають о. Федора наші еміґранти з таборів повоєнної Німеччини (Фюссен-Шляйсгайм-Фрайман), а чимало з них, з підсовєтських земель України, вперше почули від нього Слово Боже.

Двома першими парафіями Ювілята після його приїзду до ЗСА були Пітсбург і Детройт, у яких він причинився до організації і розбудови цих більших осередків українського православного життя і за це здобув собі їхню особливу пошану і вдячність. Від 1957 року він перебуває в Чікаґо, де бере активну участь у всіх важливіших проявах українського зорганізованого життя. За час його настоятельства і під його духовним проводом поширено до 10-ти років навчання в українознавчій парафіяльній школі, значно піднесено рівень щосуботніх радіопередач, які веде Свято-Володимирська парафія ще з 1953-го року, а в 60-их роках започатковано періодичне видавання парафіяльної „Хроніки". Зросла парафія числом вірних, зросла матеріяльно і престижево. За свою ревну душпастирську працю і заслуги покійний Митрополит Йоан наділив о.Білецького митрою, а Митрополит Мстислав — найвищим перед епископським — чином протопресвітера.

Ювілейні святкування почались Архиєрейською Службою Божою, яку відслужив і виголосив відповідну проповідь чікаґський Владика Константин при асисті духовенства, а закінчились святковим обідом з участю 250 осіб — парафіян прихожан, духовенства та представників світських громадсько-суспільних установ.

На окрему увагу у цих святкуваннях заслуговувала група українців-католиків з парафії свв. Володимира і Ольги, що саме о. Федорові і прихильній поставі православної Свято-Володимирської парафії завдячує те, що користувалися вони впродовж п'яти років церквою і церковними приміщеннями катедри св. Володимира для своїх релігійних відправ і культурної діяльности аж до часу побудови своєї власної церкви.

Під час ювілейного обіду, що його відкрив вступним словом голова парафіяльної управи інж. Олекса Пелюхівський, виголошено ряд промов і привітів, а крім цього складено письмові привіти з пожертвами для достойного Ювілята. Першим виступив з глибоко обдуманим словом про покликання духовного стану о. І. Щерба з сусідньої парафії в Геммонді, Індіяна; від Консисторії УАПЦ вітав Ювілята її голова о. протопресвітер Артемій Селепина, який підкреслив заслуги о. Федора супроти Церкви та його активну участь у працях Консисторії, де він від років займає становище містоголови.

Від отців Чікаґського деканату вітав о. Федора о. митрат І.Христюк. Щиро і тепло прозвучали вітання настоятеля українського католицького собору свв. Володимира і Ольги о.митрата М. Бутринського і члена управи цієї ж парафії д-ра А. Фаріона, які з особливим натиском підкреслили дружні зв'язки, які лучать обидві ці парафії, і ролю саме о. Федора у цьому християнському й українському братолюбії.

Зі світських представників виступали з усними привітами голова православної білоруської парафії В. Пунтус, голова Централі Українських Кооператив і президент кредитівки „Самопоміч" Р. Мицик і голова Окружної Ради Відділів Українського Братського Союзу П. Коновал.

Закінчилося це святкування кінцевим словом Ювілятам, який з глибоким зворушенням дякував всім і за все. З його слів променювала радість, що він вибрав правильний шлях свого життя — служіння Богові і своєму народові.

В програму обіду була вплетена теж коротка, але гарна мистецька програма у дуже доброму виконанні вокалістів : тріо „Незабудьки" (пані Сурівка, Костелина і Л. Савин, при акомпаньяменті Наді Савин), соліста Василя Зарицького при музичному акомпаньяменті Андрушкових та соліста П.Покорного — при акомпаньяменті його дружини Орисі Покорної. Святковим обідом проводив проф. М. Семчишин, який теж у окремій доповіді познайомив присутніх з шляхами життя Ювілята та його 50-річної діяльности зразкового священика-громадянина-патріота.

М.С.

Різдвяний обід 17-го Відділу СУА в Маямі

І знову цього року, як рікрічно, союзянки зійшлися разом зі своїми родинами на традиційний передріздвяний обід до Колюмбус готелю 11-го грудня о год. 1:30 по полудні.

Обід почався молитвою і привітом голови Відділу Соні Кучкуди, яка передала провід свята культурно-освітній референтці Любі Кобрин. Культурна референтка привітала присутніх : представила нововибрану управу 17-го Відділу на діловий 1981 р., та побажала усім смачного обіду.

Після обіду Л. Кобрин представила усіх присутніх і їх родини і побажала нововибраній голові С. Кучкуді многолітства з нагоди її уродин, які припадали саме на цей самий день. Союзянки та гості привітали свою улюблену, завжди привітну й енерґічну голову Відділу.

Ірина Ракуш, знана на цім терені як знаменита рецитаторка, продеклямувала з глибоким почуттям сантиментальний вірш Б. Лепкого „Горять свічки", створивши різдвяний настрій, повний споминів і незабутніх переживань.

Вставанням із місць вшановано пам'ять тих, які загинули в далекому Сибіру, Калимі і Казахстані, в казематах тюрем і горезвісних психушок, та всіх тих, які відійшли на вічний упокій.

Вероніка Цегельська, відпоручниця СФУЖО, повідомила, що на розграшу льотерії СФУЖО під час балю преси у Філядельфії, чудовий образ мисткині Людмила Морозової виграла членкиня 17-го Відділу з Маямі Козира, дружина голови місцевого відділу сеньйорів.

Організаційна референтка Відділу Люсілля Візняк вложила багато праці у технічну підготову свята.

Атракцією цьогорічного свята союзянок був виступ письменниці Ганни Черінь, яка прочитала кілька своїх поезій різного жанру. Були там вірші привітання і прощання Флориди, були різдвяні і весняні, були сатиричні і гуморески, були патріотичні і таборові із заслання. Найбільше враження зробив на присутніх її вірш „Слово". Неодна Союзянка обтерла непрошену сльозу, а сама авторка закінчила його тремтячим голосом із видимим зворушенням.

Свято закінчили союзянки в'язанкою колядок, які виконав хор „Веселка" з участю гостей, під управою диригентки Ольги Павлової.

Редаґує Омелян Твардовський

В КЛІВЛЕНДІ ПОПУЛЯРИЗУЮТЬ НОВІ ДІЛЯНКИ СПОРТУ

Не маючи змоги проявитися у тих ділянках спорту, що досі були леґітимацією довголітньої систематичної праці (легка атлетика, відбиванка), клівлендські спортовці перекинули свою активність на інші роди, такі, що дотепер не виказалися ні масовістю, ні успіхами. Взявши до уваги факт, що досить поважна кількість українського юнацтва бере участь в шкільних змаганнях в плаванні, радо прийнято запрошення місцевого литовського клюбу взяти участь у балтійських першенствах (Балтік Ґеймс), що відбулися 7-го грудня ц. р. у басейні університету Кейс в Клівленді. Колосальна програма змагань (54-ри конкуренції) не була в першому самостійному виступі української групи прихильним чинником в загальному точкуванні, не менш індивідуальні успіхи наших змагунів були настільки маркантні, що варто їх відмітити. В групі дівчат 12-річна Маруся Дармохвал в конкуренції 50 ярдів вільним стилем зайняла друге місце. 13-річна Катруся Тимків вийшла четвертою на 100 ярдів. Четвертою вийшла теж 9-річна Христя Сливка на 50 ярдів.

У чоловічих конкуренціях українські плавці, бувши більш заавансованими, здобули значно кращі успіхи. Одинадцятирічний Євген Сторожинський вийшов першуном в конкуренціях: 50 ярдів — метеликом, 200 ярдів — змінним та другим 50 ярдів вільним стилем. Його одноліток Юрко Галяревич здобув друге місце на 50 ярдів горілиць і третє — 50 ярдів вільним стилем. 14-річний Андрій Галяревич здобув два перші місця на 100 ярдів — метеликом і вільним стилем та другим на 100 ярдів горілиць. В групі чоловіків (понад 15 років) 17-річний Нестор Касараба зайняв перше місце на 100 ярдах метеликом, третє на 200 ярдів змінним і четверте на 100 ярдів вільним стилем. Я. Латій зайняв друге місце на 100 ярдах горілиць і два четверті місця на 200 ярдів змінним і на 100 ярдів вільним стилями. В штафетах 4 x 50 ярдів змінним і вільним стилями наша дружина в складі: М. Сторожинський, Н. Касараба, А. Галяревич і Я. Латій, здобула срібні нагороди. Назакінчення найбільш радісна й зворушлива презентація: найвизначнішим змагуном вікової групи 13-14 років суддейська комісія визнала нашого Андрія Галяревича.

АКТИВІЗУЮТЬСЯ КОШІВКОВІ ДРУЖИНИ

Треба дивуватися, що ця популярна між шкільною молоддю гра не прийнялася між українською молоддю. Колись більшу активність в кошівці виявляв торонтонський МУН, на довший час дружини не вдалося вдержати. Нюйоркські пластуни-юнаки влаштовують річні турніри з участю 8-10-ти дружин, але що показує один виступ в році? На Вільній Олімпіяді в Етобікок-Торонто, що відбулася цього року, вправді виступала українська репрезентація кошівки, але вона була зліпком змагунів, що змагаються в шкільних і неукраїнських клюбах. Під сучасну пору, здається, немає українського спортового осередку, де була б активна дружина кошівки. Тому треба з радістю вітати ініціятиву гуртка ентузіястів кошівки в Клівленді, що створили відразу дві дружини — юнаків і чоловіків, які вправляють систематично та беруть участь у системі Американської Ліґи в Пармі.

Степан Маланчук

Вступайте в члени УНС!